

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMOS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELV: Hozzunk mező gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	20 kor.
Fél évre	10 "
Negyed évre	5 "

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-utca 15. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzandók.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala vess fel.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetési mellékletek jutányos áron fogad-
tatnak el.

Az e lapokban foglalt czikkekért minden utányomási jog fentartva.

KÉZIRATOKAT A SZERKESZTŐSÉG NEM AD VISSZA

TELEFON: József 40—66.

TARTALOM.

Szemle. — Ix.	Lap 255
Az adóreform. — Nemes József	256
Tárca. — Mozgóképek a tenyészállatvásárról. II. — Buzi Géza Félix	256
Példák: „A kellő téperők hiányának a buzatalamban” czimű czikkekhez. — Jancsó Béla	258
Műtrágyák alkalmazása erdőtelepítésnél. — Flóderer Sándor	259
Helyes telepítés. — Halász Lajos	259
Kérdések és feleletek	260
Kérdések: Védekezés megdülés ellen. T. J. dr. jnr. — Magbúkköny keverve. H. K. — Védekezés pajzok ellen. F. Gy. D. — Cséplőgép. K. A.	
Feleletek: Burgonyatrágyázás. Szóke Mihály. — Agyagtalaj hideg jellegének enyhítése. Tóth Lajos. — Ártéri fűmagkeverék. Végh Kálmán Mátyas	
Aprók	261
Hírek	261

SZEMLE.

(Időjárás, gabnaárak és külföldi készletek. — Az erdélyi magyar birtokok pusztulása. — A Gazdaszövetség kassai nagygyűlése. — A cselédtörvény revíziója. — Oroszország állatállományának növekedése. — Döglött baromfi Budapesten.)

A tavasz immár beköszöntött. Szép, verőfényes és meleg az időjárás. Kell is hogy végrevalahára a későn megindult kultúra a magáét megkapja. Ujabban azonban a folyók dagadnak és bizony a Tisza gondot okoz. De ennél is szomorubb az, hogy a tőzsdén különösen az utolsó liquidáció hatása és a malmok nyomása alatt az áprilisi és a májusi gabonaárak esnek. Az árak rég nem felelnek már meg a belértékeknek. Csak a hét vége felé némi áremelkedések. A világpiacra a helyzet az, hogy március 1-én az Egyesült Államok hivatalos kiadványa a buza készleteket 156 millió bushellel jegyzi, a múlt évi 122 millióval szemben. A tengeriben és zabban is a készletek kielégítők. Annál rosszabbul áll Oroszország, a hol készletek alig vannak s ha jó termésre is volna kilátás, a mi ez idő szerint nincsen, még akkor sem lehetne nagy nyugateurópai kivitelre oly nagyon gondolni. Szerbia lisztvámját felfüggesztette, nemkülönben Törökország is bagdadi tartományára nézve. Németországban a cséplés késlelése folytán március 1-én még buzában 1,238.735, rozsban 3,414.979, zsabban 3,533.188 és árpában 945.085 tonna volt a gazdák kezében, de a minőség tekintetében sok kívánni valót hagy maga után. Mintegy + 500.000, + 1,100.000,

+ 1.100.000 és + 400.000 tonnával nagyobb a készlet március 1-én az előbbi évekhez képest.

Szinte elszomorító azon kimutatás, melyet Tokaji László az Erdélyi Gazdasági Egyesület ügyvezető titkára egyesületének közgyűlésén bemutatott, hogy milyen nagy a pusztulás Erdélyben a magyar birtokok szép egymásutánban a románok és szászok kezére. Az altruisztika szép jelszó igen jól hangzik bank titulusokban, de a midőn egyes vidékek birtokainak és a magyarság megmentésére irányulnak, akkor a nagy és napi politika gátat vet a nagyarányú és helyes birtokpolitika keresztülvitelének. Tokaji felszólalását, kimutatását és dolgozatát örömmel üdvözljük és remélni óhajtjuk, hogy azt terjeszteni fogja és oda juttatja, a hol a fontos kérdések megvitatásának és a magyarság terjedésének érdekei megkívánják. Tokaji munkáját országsszerte terjeszteni kell, a miben remélhetőleg az Erdélyi Gazdasági Egyesület jeles titkárját támogatni is fogja. Egyben pedig egy kérdést is fűzünk a most igen aktív Magyar Gazdaszövetséghez, hogy működést Erdély érdekében is fejtsen ki és ha lehetséges, jövő évi nagygyűlését az EGE vel szövetkezve az erdélyi részen tartsa meg. Ugy hisszük, hogy kincses Kolozsvár bizonyára szívesen látná őt vendégül.

Tokaji kimutatásaiból az alanti számok beszéljenek:

Két vármegye adatait mutatja be. Ebben a két vármegyében (összesen) az utóbbi tíz év alatt 50 kat. holdon felüli birtokot vásároltak:

I. Románok:

	birtokot	k. holdat	K értékben
Magyaroktól	106	22.789	= 10.757.700

II. Szászok:

	birtokot	k. holdat	K értékben
Magyaroktól	31	14.589	= 7.911.000
Románoktól	1	115	= 104.000
Összesen	32	14.699	= 8.015.000

III. Magyarok:

	birtokot	k. holdat	K értékben
Románoktól	14	1.307	= 769.000
Szászoktól	4	745	= 343.000
Összesen	18	2.052	= 1.112.000

Az 50 holdon aluli kisbirtokra vonatkozó adatok szerint a két vármegye összesen 291 községből, 129-ben van számbajöhető kisbirtokos magyarság, a mely az utolsó 10 év alatt vesztett összesen és kerek számban 3000 kat. holdat, körülbelül 1.200.000 korona értékben, ki nem mutatható arányban a románok és szászok javára. Ezt egyenlően két felé osztva, a végeredmény így néz ki:

I. Románok nyeresége:

91 birtok 22.867 k. hold = 10.484.700 K-ért

II. Szászok nyeresége:

28 birtok 15.454 k. hold = 8.272.000 K-ért

III. Magyarok vesztesége:

119 birtok 38.321 k. hold = 18.756.700 K-ért

A fenti adatokból látható, hogy a legutolsó 10 év alatt csak két vármegyében mit veszítettünk. Ha ezt átszámítjuk egész Erdélyre (Szilágymegyével együtt), úgy kijön, hogy tíz év alatt 950—1140 magyar birtok, 300—360.0000 k. hold terjedelemben és 150—180 millió korona értékben ment át román kézre. Így fest tehát az erdélyi magyar föld mobilizációjának kérdése és mai állapota. A nagy- és főképpen a közép-birtok a magyarság kezéből kicsuszóban van, a kisbirtokos elem ellenben türethetően tartja magát.

A Magyar Gazdaszövetség, mely nagy aktivitást kezd kifejteni, különösen a vámpolitikai központ létesítése körül és a Balkán-szerződések áttörése ellen, idei nagygyűlését Kassán június hó 18-án tartja meg és gondoskodik arról is, hogy a nagygyűlésre a földmivelő nép minél impozánsabb tömegben lépjen fel. Talán sohasem volt a gazdáknak annyira szükségük az összetartásra, mint éppen most, a midőn a gabonavámok megszüntetésével vagy beviteli jegyek ostobaságaival, egytuttal állattenyésztésünk tönkretételével, trösztök és kartellek valóságos garmadájaival akarja az ipar és kereskedelem, mely mögött az osztrák sógoré áll, hazánk mezőgazdaságát tönkretenni. Ezen a mezőgazdaság elleni merénylőknek odakiáltjuk, hogy: »Caveant consules! A magyar gazdák összetartása ma szükségesebb, mint valaha. »Az egyesülésben rejlik az erő!«

Érdekes jelenségek. Jó ideig az az odíózus cselédtörvény, Darányi—Bartóky alkotása lekerült a napirendről. Maga az OMGE és később GEOSZ is leintette, de mivelhogy immár a gazdák egyesületeik majd mind követelik annak revízióját, végre is napirendre kerül az elmaradhatlan revízió. Annak idején nagy volt a harag, hogy lapjaink a cselédtörvény, illetve annak képtelenségei ellen állást foglaltak és ime, az idők folyása mégis nekünk adott igazat. A sok fontos gazdasági kérdés megfejtésének közepette a revízió napirendre tűzése mellett ágálunk most is és remélhetőleg be is következend a minek be kell következni, az ujab, igazságosabb törvény megalkotása. A gazdák érdekei előtt meg kell hajolni.

Nem nagyon épületesek az állatállományunk növelése körüli állapotok. Ezzel szemben nem meglepő az, a mit Oroszország felől hallunk, a

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ Szerezzük be a ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL
gazdasági és kerti vetőmagvakat,
abraktakarmányokat, szőlővédelmi, gazdasági anyagokat és
◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ mezőgazdasági gépeket. ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

ol a múlt évi jó széna és elég jó takarmánytermés mellett az állatállomány számbeli növeléséről hallunk. Csekélyke kis 10%, a melyhez hozzájárulnak a jó tej és vajarak is, melyeket a mesés rendezettségű és főleg az Anglia felé irányuló export teremtett.

Ugyanezért fel kell említenünk azon sajnálatos körülményt is, hogy nagyon sok a beteg baromfi, mellyel a budapesti élelmiszerpiacra az eladók kedveskednek. Csak nemrégiben történt meg az, hogy rajtacsípték az eladókat, hogy döglött és kolerás baromfit árultak. Bajnak elég nagy baj ez, hiszen az emberek a husmérgezések egész sorozata következik be ilyen élelmiszerárúsításokkal, bárha Folkusházy tanácsos a főváros közgyűlésén kimondotta, hogy döglött áru nem árusíthatott, mert a megvizsgált baromfi késsel öletett le. Hát félig döglött és kolerás baromfinak nem lehet kegyelemdöfést megadni a késsel? Oh! szent tudatlanság! Kérjük is, hogy az a régóta ígért élelmiszertörvény miért késik oly soká? Ha szülési fájdalommal szenved, akkor jó volna őt a Richter Gedeon-féle Glanduitrin-injekciókkal ellátni. Majd hirtelenben megszüli a gyermeket.

Az adóreform.

Irta: Nemes József.

Az ország lakosságát állandó izgalomban tartja az új adótörvények életbeléptetése. A kormány, a városok, különösen a főváros polgárságának nyomása alatt, elhalasztotta ugyan az új adótörvények életbeléptetését, de előre látható, hogy az adóreform, némi változtatással talán, vagy mostani alakjában is, a jövő évben hatályba lép. Vizsgáljuk meg tehát, minő változásokat idéznek elő ezen új törvények az adózásban, különös tekintettel a gazdákra.

A földadó.

A gazdákat első sorban és legjobban érdekli a földadó, a melyet eddig az 1875: VII. t.-cz. szabályozott akként, hogy a földadó a becslés által megállapított tiszta hozadék, kataszteri tiszta jövedelem után a földtehermentesítési járulékkal együtt 25,5%-ban állapított meg.

A becslés azonban nagy aránytalanságokat mutatott; ezen aránytalanságokat akarta ki-

küszöbölteni az 1909: V. t.-c., mely a földadókataszter kiigazítását rendelte el és pedig nemcsak a művelési ágban beállott változásokra nézve, a mi előbb nem volt lehetséges, hanem az új osztályozásra, esetleg új tiszta jövedelmi fokozat felállítására nézve is. A kiigazítás ennek alapján megtörténtek; hogy jól-e vagy rosszul, azt most még megállapítani nem lehet, mert a munkálatok sok helyen még most vannak befejeződőben. Mindenesetre méltánytalan az, hogy a tiszta hozadékot emelték oly helyeken, ahol a közlekedési viszonyok javulása, csatornázás stb. által a termés átlaga emelkedett, vagy annak értékesítése könnyebb lett. Igaz ugyan, hogy ezzel a föld jövedelme nagyobb lett, de ám ez csak nagyobb tőkebefektetés, legtöbbször a birtok megterhelése mellett, volt lehetséges. Az osztályozás ellen is hallhatók panaszok. Úgy látszik, egyes magyar buzgó becslők szerették volna elérni azt, hogy a tiszta jövedelmek fel-emelésével legalább részben ellensúlyozzák a földadó % csökkenésével beálló adópadást. Ilyen esetekben az indokolt fellebbezések beadását elmulasztani nem szabad.

Az 1909: V. t.-czikk a földadó % át az eddigi 25,5 %-ról 20%-ra szállította le és ezzel részben eleget tett a gazdák régi és mindenesetre jogos kívánságának. Ha már most a föld tényleges hozadékát a kat. tiszta jövedelemnek 3-szorosában állapítjuk meg, a mi a tényleges állapotnak körülbelül megfelel, akkor a földadó a valóságos jövedelemnek 6,6%-át teszi ki, a mi a többi adóhoz képest magas ugyan, de a fundált jövedelmek, helyesen vagy nem helyesen, mindenütt magasabb adóval vannak megróva.

Az ideiglenes adómentességekre, az elemi kár folytán az adóelengedésre vonatkozó határozatok főbb vonásokban egyezők az új és a régi törvényben.

A gazdák figyelmét fel kell kivnunk a szóban levő törvény azon újítására, hogy a birtokosok személyében és a művelésmódban beállott változást a földtulajdonos pénzbüntetés terhe mellett köteles 8 napon belül a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) bejelenteni.

Az új földadótörvény 1913. január 1-én életbe lépett.

A házadó.

Az új adótörvények közül a házadóról szóló

törvény már 1910. évben életbe lépett és így annak rendelkezései a gyakorlatból már eléggé ismeretesek. A gazdákra nézve ezen törvény a régivel szemben nem sok változást jelentett s így azok ennek hatását nem is igen érzik.

A házbéradó és házosztályadó közötti nagy aránytalanságot az új házadótörvény nem szüntette meg, ma is fennáll az az állapot, hogy ugyanazon ház után a tulajdonos 4—5-szörös, sőt a hol a lakások drágábbak, még többszörös adót fizet akkor, ha a ház bérbe van adva, mint akkor, ha maga lakja.

Különösen terhes a házbéradó a fővárosban és mindazon helyeken, ahol a lakások fele bérbe van adva, mert ily helyeken a bérbe nem adott ház után is házbéradót kell fizetni. Ezzel fennáll az az abszurd helyzet, hogy Debreczen és más ilyen nagyobb alföldi városokban, ahol a lakások fele nincs bérbeadva, házosztályadót fizet a tulajdonos, ha maga lakja a házat, ezzel szemben a házosztályadó 4—5-szörösét kitevő házbéradót fizet a tulajdonos olyan bármily kicsi községben, ahol például gyártelepek miatt a lakások fele bérbe van adva.

A házbéradó a nyers házbérnek Budapestem 16%-a, egyebütt a városok és községek nagysága szerint 14, 11, 9 %-a.

A tőkekamatadó.

A tőkekamat és járadékadó egyik nagy igazságtalansága volt a 10 %-os adókules, a mit az új törvény 5% ra szállított le és csak kivételesen állapít meg 7 és 10 %-ot.

Az új törvény szerint adó alá tartozik minden kamat, osztalék és jutalék, mely kölcsönkötvényekből, okiraton, vagy a nélkül kölcsönadott tőkéből származik; ide tartoznak az alapok, alapítványok, letétek, óvadékok kamatai, életjáradékok, külföldi részvények, kötvények, értékpapírok osztalékai, kamatai. Tőkekamat és járadékadó alá tartoznak a gyógyszerárak, ipar-telepek és különféle jogokért (malom, vásár stb.) járó haszonberek.

A régi törvény a külföldieket a nálunk elhelyezett tőkéik kamata, vagy tőlünk élvezett életjáradéka után adóval nem róta meg, az új törvény azonban ezeket sem mentesíti az adó alól.

A tőkekamatadó a múlt évi nyers jövedelemre vetetik ki és pedig rendszerint 5%-kal.

▼▼▼▼▼ TÁRCZA. ▼▼▼▼▼

Mozgóképek a tenyészállat-vásárról.

Irta: Buzzi Géza Félix.

III.

A sertések bírálatát illetőleg, mint már multkor jelzünk, furesa dolgok történtek. Mielőtt azonban erre kitérnénk, legyen szabad azon anomáliát ostromozni, hogy a sertések nem egyedenként, hanem csoportonként bíráltatnak el a tenyészállatvásáron. Ha a szarvasmarha egyedenként bíráltatik el, miért akkor a sertés-, juh- és kecskéknél a csoportdíjazás?

Már ugy egynéhány száz külföldi kiállítást élveztünk végig, de sohasem láttuk azt, ha külön csoportosztály a propozíciókban kitéve nincsen, hogy miért lesznek a fentjelzett állatfajok és azok fajtai ily módon díjazva? Megtörténik, hogy egy kiváló, elsőrendű állat kedvéért egy különben, bocsánat a kifejezésért, ocsmány csoport felemeltek, melynek egyes tagjaira azután akad vevő, aki azután azt hiszi, hogy ő elsőrendű anyagot vásárolt, holott, magyarán mondva, becsapatott. Viszont megtörté-

nik ezen állításunk megfordítottja is, a selejtcsoport kedvéért egy kitűnő állat díjazásban nem részesül.

A második anomália meg az, hogy ha kimondatott, hogy importált állatok nem díjaztathatók, minek akkor azokat is díjazni? Nézetünk biz az, hogy import- vagy nem importállat, teljesen mindegy. A legjobb győzzön.

Lehetne különben ezen úgy segíteni, hogy emezekre és amazokra is külön-külön díjazás eszközöltetik, persze, ha díjakban oly örült spórolás nem volna. A tenyészállatvásár kifejezésben a nyomaték, a hangsúly a „tenyész“ szón fekszik s a jó anyag, bárhonnan jöjjön is, a hazai tenyésztestet viszi előbbre s a speciális hazai fajtaktól eltekintve, a java tenyészállat, főleg a külföldi fajtakban, mégis csak külföldről jött és jön, az acclimatizációs folyamatától eltekintve. Persze, ha a külföldinek nem a salakja jön be hozzánk.

Hazánkban tenyésztőink éppenséggel nem állanak, külföldi fajtakat illetőleg azon a magaslapon, mint a speciális tenyésztések országában. A minuciózus részletkérdések a külföldi fajtak formalisztikájában még korántsem megoldottak. De kérdem hányan vannak, bocsánat a jurytag urak, a kik önök között még csak az egyes

fajtak standardjait is ismerik? Intimen p. o. a lincolshire-al hárman foglalkoztak: Blasesók Gyula, Pick Oswald és e sorok írója. Mivelhogy Blasesók Gyula kiállító, Pick Oswald importőr és magunk, az aktiv újságíró, a tárgyilagos kritikus jogait megóvándó, egyáltalán nem kedveljük a jurytagságot s csak nagy ritkán veszünk abban részt és csak akkor, ahol bizonyos régiebb kötelezettségek miatt kitérnünk nem lehet, kiesünk. Kérjük, hogy voltaképen ki ismeri a lincolshire-t még igazán intimen. Már pedig bírálatához intim tudás, fajtajellegbeli ismeretek szükségeltetnek és nem úgy odavetett találmánybírálatok, melyek a kiállító megkárosítására vezetnek.

A mangalicza bírálata egyes kevés eltérésektől eltekintve kielégített. Nem úgy a yorkshirekéi. Hogy Blasesók csoportjai valamennyi felett állottak, az kétségtelen. De az alacsonyabb díjazottak között bizony nagyobb „Plutzer“-ek történtek. Így láthatunk nyurga, keskenyhátú és gerinczűeket II. díjjal kiténtetve, valószerűleg elretentő példa statuálása szempontjából, hogy miként ne szabadjon II. díjakat kiadni vagy elfecsérelni. A lincolnoknál pedig egyenesen ször-

„MINIMAX”

kézi tüzoltó készülék gazdáknak cséplés és aratás alkalmával teljesen nélkülözhetetlen és csakis ezek segítségével lehet az ott keletkező tüzet megelőzni.

A „MINIMAX” készülék az ország legnagyobb birtokosai magtáraiban és szérűskertjeiben fel van szerelve és a gyakorlatban kitűnő szolgálatot tett.

Felvilágosítással szolgál a

Alaptőke 650,000 korona.
Az Első Magyar Iparbank alapítása.

Magyar Minimax Részvénytársaság.
Iroda és Gyár: Rózsa-utca 85.

Ettől eltérőleg 2% kulcs szerint adózik a női tartásdíj, a kikötötten és rendszeresen élvezett rokon életjáradék, a katonatiszti házassági óvadék és az árvapénztárak által összesítve kezelt tőkék kamatjövödelme.

7% szerint adózik a földtehermentesítési pénzalap részéről, papi tizedkárptólás fejében kiállított járadéki okmányok alapján élvezett összeg.

10% az adó az állami, törvényhatósági és társulati kölcsönkötvények és záloglevelek kamatai után, a mennyiben külön törvény az adó alól nem mentesíti őket. 10%-ot fizet a külföldi részvények, kötvények és értékpapírok kamatjövödelme is.

A jövödelmről évenként pénzbüntetés terhe mellett vallomást kell adni. A takarékpénztárak azonban a kamat kifizetés és értékpapírok szelvénybeváltása alkalmával az adót már levonják, ezekről tehát vallomást adni nem kell.

Az új törvény megszünteti a régi törvénynek adómentességi kedvezményét 630 K létminimum címén, ez azonban a gyakorlatban nem nagy változást idéz elő, mert a 630 K létminimum címén az adómentesség igen csekély számban fordult elő, helyette pedig az új jövödelmi adótörvény 800 korona létminimum címén statuál adómentességet.

Üzleti adó.

A nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adóját az 1908: VIII. t.-cz. rendezi. Ez az adó egyes embert közvetlenül nem terhel, ezért ennek még csak futólagos ismertetése is e helyütt mellőzhető.

Kereseti adó.

Régi adótörvényeink szerint a kereseti adónak 4 osztálya volt. I. oszt. kereseti adót fizettek a cselédek, iparosok, iparossegédek, házalók. Az adótétel különféle csoportokban 2—24 K között váltakozott. A II. oszt. kereseti adót fizette minden föld-, házbirtokos és az, a ki tőkekamatadóval meg volt róva és ezeknek 16 éven felüli családtagjai. Az adótétel 2, 4, 6, 8 K volt a többi adók nagysága szerint. A törvény kereseti adónak nevezte, holott valójában a középkorba való legigazságtalanabb fejadó volt. A III. oszt. kereseti adó alá tartozott a gyárosok, kereskedők, segéddel dolgozó városi iparosok, haszonhajtó üzletek és a szellemi,

művészi foglalkozás jövödelme. Az adó kulcsa 10% volt. IV. oszt. kereseti adót fizettek a szolgálatban állók állandó évi vagy havi fizetéseik után. Az adókulcs a fizetés nagyságával progresszive emelkedett.

Az adóreform az I. és III. oszt. kereseti adót belevonta az általános kereseti adóba, a IV. oszt. kereseti adót az új jövödelmi adóba, a II. oszt. ker. adót pedig végleg megszüntette.

Általános kereseti adót fizet mindaz a jövödelem, illetve kereset, mely iparból, kereskedelemről, bányászatból, szellemi és bármily más hasznót hajtó foglalkozásból származik, kivéve a nyilvános számadásra kötelezett egyletek jövödelmét és az állandó fizetést, illetményt.

Az adó kulcsa 1, 2, 3%, a szerint, a mint adózónak összes jövödelme 1000 koronán alul, 1000—2000 korona között, vagy 2000 koronán felül van. A kiknek összes jövödelmük 800 koronán alul van, létminimum címén ált. kereseti adót nem fizetnek. Kisebb iparosokra a törvény fix adótételeket állapít meg.

Az adó kivétele adókövető bizottság által történik, ennek határozata ellen fellebezni lehet az adófelszólamlási bizottsághoz. Az adó a bizottság által megállapított jövödelemre vettetik ki. A jövödelem megállapításának alapját a bevalás, nyomozás és a bizottsági tagok ismerete képezi. A ki vallomást nem ad, vagy abból a kincstár megkárosítási szándékával jövödelmet eltitkol, bírság pótlékot fizet. Ha a vallomás nem megfelelő, akkor a jövödelem megállapításának alapját a házbér, üzleti helyiség bére, vállalati bér, évi haszonbér képezi, melyeknek a viszonyok szerint bizonyos többszöröse, illetve hányada lesz az adóalap; az ekként megállapított jövödelemből minden kiskorú után 10%, legfeljebb azonban 40% levonható.

A jövödelmi adó.

Az 1909: X. t.-cz. egy teljesen új adót, a jövödelemadót honosítja meg, a mely az eddigi általános jövödelmi pótdadót, a II., IV. és részben az I. oszt. kereseti adót van hivatva pótolni. Az eddigi ált. jövödelmi pótdadó tulajdonképpen nem volt külön adó, hanem a többi adónak emelése 10, 20, 30, 35, 40 %-kal.

Az új jövödelmi adót fizetni tartozik minden természetes és jogi személy összes jövödelme után. A háztartás fejének jövödelméhez hozzá-

számítandó a családtagok jövödelme is, kivéve a családtagoknak 800 koronát meghaladó szolgálati illetményét, a mi külön adózik. Nem számítható továbbá a családfő jövödelméhez a családtagoknak 500 koronát meg nem haladó napszámkeresete, ha a családfő összes jövödelme 1000 koronát nem haladja meg.

Nem fizet jövödelmi adót az, a kinek összes jövödelme 800 koronán alul van.

A törvény nem százalékos adókulcsot alkalmaz, hanem az adót fokozatok szerint állapítja meg összes jövödelem után. Háromszorosan számítandó azoknak föld és házbirtokból eredő jövödelme, a kiknek az országban lakásuk és háztartásuk nincsen és legalább évenként 4 havi itt tartózkodást nem igazolnak.

A jövödelem összegét a vallomások és az összeiró bizottság adatai alapján az adókövető bizottság állapítja meg. A földbirtokból eredő jövödelemként a bérbeadott földeknél az évi bér, saját kezelésnél az elért tiszta haszon szolgál. A házbirtoknál az évi haszonbér, illetve ha a ház bérbeadva nincsen, a beclés útján megállapított évi bérérték képezi a jövödelmet. A házbérből a ház tatarozási költségei levonandók. Ipar, kereskedelem és más kereseti adó alá tartozó jövödelemnél a kereseti adótörvény szerint megállapított tiszta nyereség képezi a jövödelmi adó alapját. A tőkekamat adó alá vont jövödelmen kívül jövödelmi adó alá tartozik a részvények osztaléka, adómentes értékpapírok kamata is. Jövödelmi adó alá tartozik még a szolgálatban állóknak bármely címen (fizetés, lakbér, személyi, működési pótlék stb.) járó állandó természetű illetménye.

A nyers jövödelemből levonhatók: a nyers bevétel megszerzésére, biztosítására fordított kiadások, előző évi üzleti veszteségek, kamat és bérvesztés, beigazolt adósságok kamata, az adón kívül az összes közterhek, szolgálati díj, nyugdíjárulék, tényleg fizetett életbiztosítási díj fejenként 200 K, illetve háztartásonként 400 koronáig. A kinek jövödelme 8000 koronát nem haladja meg és kiskorú gyermekeit vagy más hozzátartozóit tartja el, adója 1, illetve 2 fokozattal mérsékeltebb 2—3, illetve 4 vagy ennél több családtagnál.

Ha az összjövödelem 2000 koronán alul van, vallomás beadható ugyan, de annak elmulasztása nem büntethető.

nyűségek történtek. Igen, mert egy csoportban volt 12 közül 5 igen jó kocza, viszont a másik 7 drb olyan volt, mint a milyenek a lincoln koczáknak éppenséggel nem szabadna lennie. És horrible dictu ez importált csoport volt, melyet díjazni az előírás szerint sem szabadna. I. díj. Ugyanazon tulajdonos kanjai, melyek sehova sem valók, szintén I-ső díjat kapnak a jó és elsőrendű anyag rovására. Nem kutatjuk az okokat, de kiokumálhatóak. Ez a helyzet továbbra tarthatatlan. A felületességeket eliminálni kell. A lincoln-tenyésztők egynémelyike, mint a vásáron látható volt, kissé tulló a célon, a mennyiben a termetek monstruozitása felé hajlik, a mivel mangaliczát aligha lehet feljavítani. Az idej tenyészállatvásárt még jellemzi az, hogy azon a craonnais is megjelent. A mangalicza—lincolnkeresztelés jótékony hatását látni lehetett főleg a Sztankovánszky-féléken s úgyhiszük, hogy utat tör magának, a hol a czeruza, a számítás, a haszonmunkát értékelni tudják. Még egy érdekes tanulmányt láthattunk. Egy hároméves hízott, bár nem teljesen kész lincoln, ugyanolyan mangalicza—lincoln és egy négyéves mangalicza is megjelent próbavágatás céljából a vásáron, melynek eredményét azonban Blascók

ezideig még velünk sem közölte. Kíváncsiak vagyunk az eredményre.

Egy levél érkezett szerkesztőségünkhöz egyik előfizetőnkől, a ki annak publikálását kérte, a jury-eljárását jellemzendő. Mi ezen kérésnek eleget teszünk és ezzel befejezzük a mit elmondanunk okvetlenül kellett. Lehetne még egyetmást megírunk, de legyen elég mára.

Remélni óhajtjuk, hogy a jövőben minden másként lesz, mert a kiállítókat nem szabad elidegeníteni, mint a hogy már néhány előkelő kiállítót máris elidegenítettek. A jövőben pedig ingyenautomobil-járatokat is kell berendezni, hogy a díjakat a kiállító és a közönség a földmívelésügyi miniszteriumban megsejmelhesse.

A beérkezett levél szövege szószerint a következő:

»A »Gazdasági Lapok« mellékletében olvasom éppen a XXIX-ik tenyészállatvásárról és kiállításról szóló jelentést. Nem hagyhatom megjegyzés nélkül, hogy közléseért a juryról, számos kiállító, köztük szerény magam, köszönetet fog mondani, mert jelen voltam én is, alkalmam volt meggyőződni, hogyan bíráltak. Különösen

azon jury, a mely a sertések közül a yorkshire és a lincolnshirei fajtakat bírálta. Nyugodt lelkiismerettel merem állítani, hogy nem is néztek meg, még felülfesen sem a kiállított anyagot. Már a mangaliczáknál lelkiismeretesebben dolgozott a jury.

Azt tudja mindenki, hogy ha sok a kiállító és kevés a díj, nem kaphat mindenki díjat, de azt is tudja az a kiállító, hogy ha már nem csekély költséget okoz magának, hogy ezáltal mindenesetre a saját érdekeit is, de még a vásár sikerét is előmozdítsa és támogassa. Ha pedig juryról van szó, megköveteljük, hogy talán meg is nézze és bírálja el az állatokat. Ha pedig a díjak nem futják, legalább egy szóval is emlékezzék meg ezekről. Mindez azonban mellőzött. Az anyagot nem is nézte meg a jury. Hát bizony az ilyen eljárás elkeseríti a tenyésztőt és ezen módnak folytatása nem fogja a tenyésztőnek feljavítására és fejlesztésére serkenteni a gazdaközönséget. Vagy legyen díjazás, de akkor legyen bírálat is — vagy ne legyen más, mint egy közönséges vásár.

Eme néhány szóval kívántam csak az igen tisztelt juryról megjegyzéseimet megtenni.

(Vége.)

JOB B MAGOT

fogok önnek szállítani, mint a minőt bárki más szállíthat és tekintve cégem magvainak legelsőbbrendű minőségét, olcsóbban is mint a hogy bárhol másutt vásárolhat.

MAUTHNER ÖDÖN

CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE

BUDAPEST

főtelep: VII., Rottenbiller-utca 33. szám

fióküzlet: IV., Kossuth Lajos-utca 4. szám

Kezelés.

Az 1909: XI. t. cz. az adó kezeléséről szól. Ebből az adózókat érdekli az, hogy — mint eddig — az adó évnegyedenként esedékes és az évnegyed közepéig lefizetendő. A hátralék után az évnegyed kezdetétől a befizetés napjáig (a régi törvény szerint évnegyed végéig) 5% kamat jár. A kamat több évnegyedi hátralék fizetésénél évnegyedenként külön számítható. Írásbeli intést csak azok kapnak, a kik adójukat közvetlenül a kir. adóhivataloknál fizetik.

Az adóügyben headott felebbezések mindenkor 15 napon belül adhatók be. A tévesen befizetett adó 5 éven belül visszakövetelhető.

Ezen ismertetések után megállapíthatjuk, hogy az új adótörvények, ha nem is kifogástalanok, de a régieknél mindenestre jobbak, vagy mondjuk korszerűbbek. Az adózásnál nagy eltolódások fognak beállni, mert az adóterheket azok vállaira rakják, a kik azokat el is bírják, de mérséklük, vagy mentesítik azokat, a kik előbb megroppantak a teher alatt.

A gazdákra, különösen a kisgazdákra pedig határozottan előnyös az adóreform, mert a földadó az eddigi 25.5 %-ról 20 %-ra száll le, az új jövedelmi adó pedig nem éri el a régi ált. jövedelmi pótdadó és II. oszt. keresi adó összegét. Például egy kisgazda, a ki eddig 300 K kat. tiszta jövedelmű birtoka után 76 K 50 f. földadót, 4 K házosztályadót, felesége és 3 gyermeke után 22 K II. oszt. kereseti adót és 25 K ált. jövedelmi pótdadót, összesen tehát 127 K 50 f. állami egyenes adót fizetett, az új adótörvények szerint fizet 60 K — f. földadót, 4 K házosztályadót és ha a föld bérértékét a kat. tiszta jövedelem háromszorosával, a házat pedig a törvény végrehajtási utasítása szerint értékeljük, akkor jövedelmi adót 6 koronát, összesen tehát 70 koronát fog fizetni az eddigi 127 K 50 f.-rel szemben. Még feltűnőbb az előny a még kisebb földbirtokkal, vagy nagyobb számu családdal bíró kisgazdáknál, a kiknek jövedelmük a 800 koronát nem haladja meg, mert ezeknél a jövedelmi adó teljesen elesik. A nagyobb gazdáknál természetesen kisebbedik, sőt a dúsgazdagoknál teljesen el is tűnik ez a különbség, mert a régi II. oszt. kereseti adó náluk is csak annyi volt, mint a kisgazdáknál, másrészt pedig a progresszív alapon felépített jövedelmi adó eléri, sőt meghaladja a régi ált. jövedelmi pótdadót. Ha azonban a földadó % leszállítását is figyelembe vesszük, akkor a nagybirtokosság is csak nyer az adóreformmal.

A IV. oszt. kereseti adót fizetők a jövedelemadó ellen nem panaszkodhatnak, legalább a kisebb jövedelműek nem, mert az új jövedelmi adó csak a 4000 K fizetésen felül lesz nagyobb az eddigi adónál.

Egyedül tehát, a mint tényleg úgy is van, az eddig III. oszt. kereseti adót és a tőkekamat adót fizetők panaszkodhatnak az új adótörvények ellen és pedig az adóköteleseknek tulajdonilag azon része, a mely eddig mindenféle manipulációkkal elérte azt, hogy adót egyáltalán nem, vagy csak alamizsnaként fizetett, vagyis a dúsgazdag tőkepénzesek és pénzintézetek. A III. oszt. kereseti adózók közül is a kisebb kereskedőkre nézve nem jelent adóemelést az új törvény, mert nem tekintve a 800 koronán aluli adómentességet, azok a kiskereskedők, a kik a jövedelem után 10 % III. oszt. kereseti adót és 10, illetve 35 % ált. jöv. pótdadót fizettek, az új törvény szerint 1, 2, 3 % ált. kereseti adót fizetnek, a mi az eddigi 11 és 13.5 % kulcsnál jóval kevesebb. Különösen áll ez azoknál, a kik jöve-

delmüket eltitkolni nem tudták, így a dohány-, bélyegárusok, italmérők, bizt. társulati ügynökök (nem fő- és vezérügynökök!) gyámok, gondnokok, közszállításkor vállalkozók, haszonbélőrök stb. Az általános kereseti adónak hibája a háromféle adókulcsnak alkalmazási módjában van.

Az új adótörvényeknek életbeléptetését tehát a gazdáknak követelniük kell és nem szabad magukat a nagy tőkepénzesek és pénzintézetek nagy jövedelmű vezetőinek jajveszékeltéséről félrevezettetniük. A gyakorlat mutatja meg aztán azokat a hibákat, a melyeket novelláris uton lehet, sőt kell is kiküszöbölni.

Példák: „A kellő táperők hiányzanak a buzatalajban“ című cikkhez.

Írta: Jancsó Béla

Fehér Zoltán a Gazdasági Lapok idei 3-ik és 4-ik számában megjelent cikkeiben felette érdekesen és helyes alapon tárgyalta a buza trágyázását; különösen a buza sortrágyázásáról elmondottak állják meg minden tekintetben helyüket, a mint azt be kell ismernie mindenkinek, ki e kérdéssel foglalkozott, a ki tehát ért vagy legalább is konyit a sortrágyázáshoz.

Csak hogy nálunk a gazdák zöme nem törődik még a sortrágyázással és ha hall is egyszerű másszor felőle, valami új furcsaságnak véli. De ha valaki sokszor hall valamiről, kezd iránta érdeklődni és különösen gondolkodóba esik a gazda akkor, ha hall oly kedvező tapasztalatokról, melyeket gazdatársai értek el első tekintetre bolondságnak látszó ujdomságokkal. Azután: »verba movent, exempla trahunt«. Ez okból is kívánom Fehér Zoltán fentemlített cikkét példákkal illusztrálni.

Hogy csakugyan a buzánál is jobb a műtrágyának sorba adagolásából a fiatal növényt trágyázni, mint a műtrágyának eddig szokásos szét-hintésével a földet, azt a sortrágyázással hazánkban régebben és újabban végzett s az országos m. kir. növénytermelési kísérleti állomás által évente összegyűjtött és ismertett kísérletek is igazolják. A régebben végzett ily irányú kísérletek eredménye a Gazdasági Lapokban*) is ismerttetett már; ismétlésekbe itt nem akarok bocsátkozni, hanem csak az elmúlt gazdasági évben vagyis 1911-12. évben buzával gyakorlati gazdák által végzett, de a Gazdasági Lapokban eddig még nem tárgyalt sortrágyázási kísérletekkel kívánok röviden foglalkozni.

Előrebocsátom, hogy a gyakorlati gazdák által buzával végzett és az országos m. kir. növénytermelési kísérleti állomásnak rendelkezésre bocsátott sortrágyázási kísérletek közül egy sincs olyan, melynél a sortrágyázás nem vált volna be. Így kat. holdankint

Battyánban 80 kg. szuperfoszfát sorba adva 51 kg.-mal,
Vasdinyén 80 kg. szuperfoszfát sorba adva 154 »
Örményszékesen 92 kg. szuperfoszfát sorba adva 131 »

fokozta átlag a buza szemtermését a trágyázatlannal szemben; Battyánban megdőlt a buza és azért nem érvényesült egész teljében a sortrágya.

Hogy a sorba adott műtrágya jobban érvényesül, mint a szórtan adott, azt a következő kísérleti eredmények újból igazolták: mindent kat. holdra értve, volt őszi buzánál

*) L. 1911., 494. old. és 1912., 396. old.

a szemterméstöbb-
let a trágyázatlan-
nal szemben

Rappon 120 kg. szuperfoszfát után, szórva	300 kg.
Rappon 60 kg. szuperfoszfát után, sorba	321 »
Vértesacsán 133 kg. szuperfoszfát után, szórva	297 »
Vértesacsán 66 kg. szuperfoszfát után, sorba	238 »
Pusztagalamboson 150 kg. szuperfoszfát után, szórva	164 »
Pusztagalamboson 100 kg. szuperfoszfát után, sorba	179 »
Sárközüjlakon 185 kg. szuperfoszfát után, szórva	167 »
Sárközüjlakon 133 kg. szuperfoszfát után, sorba	193 »
Pankotán 200 kg. szuperfoszfát után, szórva	257 »
Pankotán 100 kg. szuperfoszfát után, sorba	283 »
Aranyostordán 150 kg. szuperfoszfát után, szórva	90 »
Aranyostordán 75 kg. szuperfoszfát után, sorba	350 »
Előszálláson 150 kg. szuperfoszfát után, szórva	460 »
Előszálláson 75 kg. szuperfoszfát után, sorba	480 »
Előszálláson 100 kg. szuperfoszfát után, sorba	483 »
Pusztakamaráson 150 kg. szuperfoszfát után, szórva	241 »
Pusztakamaráson 75 kg. szuperfoszfát után, sorba	532 »
Pusztakamaráson 110 kg. szuperfoszfát után, sorba	645 »

A nyolcz kísérlet átlagában pedig kat. holdankint:

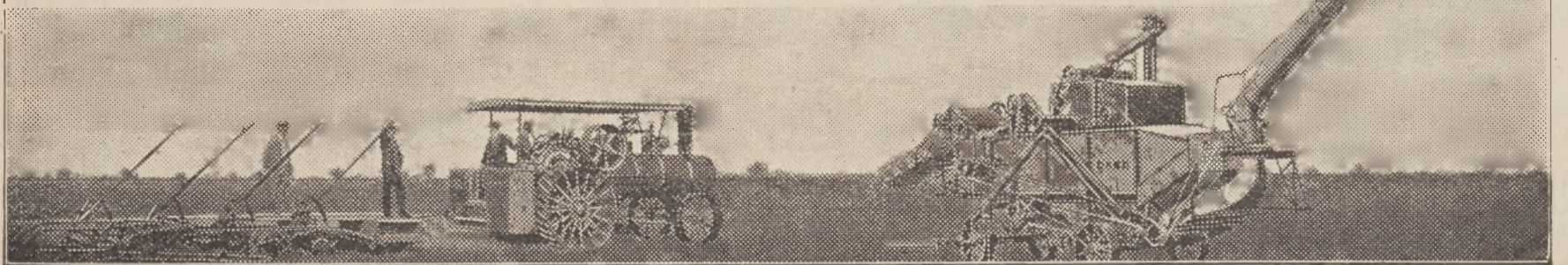
155 kg. szuperfoszfát után, szórva 247 kg.
79 » » » sorba 328 »

volt a kat. holdankinti szemterméstöbblet a trágyázatlannal szemben, vagyis átlag a sortrágya sokkal jobban hatott, mint a nagyobb szuperfoszfátadagokkal dolgozó szórttrágyázás, a mennyiben csak egy helyen, Vértesacsán hatott a 133 kg. szuperfoszfát szórtan jobban, mint a 66 kg. sorba, mire még visszatérek.

E kísérletek is újból beigazolták tehát azt, hogy általánosságban a sorba adott kevesebb szuperfoszfát sokkal jobban szokott érvényesülni, mint a szórtan alkalmazott nagyobb mennyiség; azzal tehát, hogy a szuperfoszfátot sorba adjuk, annak hatékonyságát hathatósan előmozdítjuk; ha valaki veszi magának a fáradságot és kiszámítja, hogy e kísérletek átlagában hogyan hatott, illetve érvényesült 100 kg. szuperfoszfát, ha szórtan és ha sorba adatott, akkor azt fogja találni, hogy 100 kg. szuperfoszfát mikor sorba adatott kb. két és félszer jobban fokozta a szemtermést, mint az a 100 kg. szuperfoszfát, mely a vetés előtt a talaj felületére egyenletesen elhintetett.

A fenti 1911-12. évi eredmény annyiban is érdekes, hogy csapadékos évben nyeretett, vagyis oly évben, mikor a műtrágya teljesen érvényesülhetett; még sem birt a szórtan adott nagyobb műtrágyamennyiség nagyobb hatást kifejteni a fenti kísérletek közül 7-nél, mint a kevesebb sorba adott műtrágya; pedig annak idején felhangzottak az őszi buza sortrágyázása ellen oly ellenvetések is, hogy ha a sortrágyázás, mivel a táplálékot a fiatal növénynek szájába adja, szárazabb évjáratokban hatékonyabb lesz

ELMARADT SZÁNTÁSOK pótlására azonnal szállíthatunk
CASE 110 HP., 80 HP., gőzekét és 40 HP. benzinekét
HAHN ARTHUR és TÁRSAI BUDAPEST, VIII. kerület, Üllői-ut 52/G.

is, nedvesebb évben mégis a több táplálékot nyújtó szórtrágyázás lesz előnyösebb, mely egyszerre több műtrágyát juttat a talajba, mikor is nedves évben e több műtrágyát a csapadék a mélybe moshatja és így a buzának a szórtnan adott nagyobb műtrágyamennyiséggel több és hosszabb ideig nyújtunk táplálékot. Hogy e különben igen csinos okoskodás a gyakorlatban csak kivételesen válik be, vagyis még nedves évben is a sortrágya fölényben van őszi buzánál a szórtrágyával szemben, azt a fenti kísérletek is igazolják.

Annak illusztrálására, hogy a sorba adandó műtrágyamennyiséget kísérletileg kell megállapítani, hogy megtudjuk, melyik az a műtrágyamennyiség, mellyel, sorba adva valahol, a legnagyobb hatást elérhetjük, arra is nyújt példát a fenti nyolcz kísérlet.

Az ugyanis, hogy sorba elegendő a szórtnan alkalmazni szokásos műtrágyamennyiség fele, csak nagyjában áll; például *Előszálláson* csakugyan a sorba adott 100 kg. szuperfoszfát nem hatott jobban, mint a 75 kg., mely körülbelül oly terméstöbbletet eredményezett, mint a 150 kg. szórtnan. Ellenben *Pusztakamaráson*, minden kat. holdra értve, a 110 kg. szuperfoszfát sorba 113 kg.-mal jobban fokozta a termést, mint a 75 kg. sorba, noha már ez utóbbi is 288 kg. buzával adott többet, mint a mennyi a 150 kg. szuperfoszfáttal felülhíntett parcellán termett.

Az tehát, hogy a sorba adott szuperfoszfát néha kevésbé fokozza a termést, mint a szórva alkalmazott, mint e kísérleteknél pl. *Vértessacsán*, az a legtöbb esetben arra vezetendő vissza, hogy a sorba adott műtrágyamennyiség kevés és annál többet kell sorba adni a legnagyobb termésemelkedés elérésére. Példa erre a *pusztagalambosi* kísérlet is; itt az 1910—11. évben végzett kísérletnél őszi buzánál kat. holdankint 160 kg. szuperfoszfátot adtak szórva és 80 kg. szuperfoszfátot sorba; az előbbi után a trágyázatlannal szemben 261 kg. volt kat. holdjára a szemterméstöbblet, az utóbbi után csak 64 kg., vagyis jóval kevesebb; erre a kísérletező elhatározta, hogy 1911—12. évben több szuperfoszfátot ad sorba és csakugyan a sorba adott 100 kg. szuperfoszfát ekkor úgy hatott, mint a szórtnan alkalmazott 150 kg.

Fehér Zoltánnak tehát igaza volt azzal az állításával, hogy a sorbatrágyázásnál különböző műtrágyamennyiségekkel kell kísérletezni, csak-hogy lesznek esetek, mikor kat. holdankint nem 50—75 kg. szuperfoszfátnak, hanem 100—120 kg.-nak sorbaadásával fogjuk csak a legnagyobb hatást őszi buzánál elérhetni. Csak arra ügyeljünk nagyon, hogy vetéskor a buzavetőmag teljesen száraz legyen, ha esávéztuk is, mert ha a kivetésnél a nyirkos magra reátapad a műtrágya, az a magból előtörő csirát elégetheti, vagyis rossz csirázás és kelés lesz a nedves magnak műtrágyával együtti kivetésének következménye.

Nemcsak buzánál, de más növényeknél is a sortrágyázás az elmúlt gazdasági évben jól hatott. Annyi tény, hogy ha a sortrágyázás nem is vált be mindenütt eddig, a mint valamely gazdasági eljárás nem is válhat be minden helyen, mégis ez a be nem válás csak kivételnek tekinthető. A sortrágyázásra hazánkban nagy jövő vár és a vele már eddig is országszerte elért kedvező eredmények feledtetik a gazdával a kezdet nehézségeit, különösen nyirkos időben a műtrágya kivetésével járó vagy egyes gépeknek még nem egészen kiforrott szerkezete stb. folytán itt-ott felmerülő bajokat.

Műtrágyák alkalmazása erdőtelepítésnél.

Irta: Flóderer Sándor.

Az Ill. Landw. Zeitung 1913. évi 5. számában Scheidt E. hosszabb cikket közöl az erdő műtrágyázásáról. Scheidt abból indul ki, hogy az erdőtelepítésnél a csemeték éppen úgy, mint akár a mezőgazdasági növények, tápanyaggazdag talajon jobban fejlődnek.

Scheidt szerint az erdőtrágyázásnak nem lehet célja az, hogy már meglevő erdőterületeket trágyázzanak, de igen is nagy jelentőséget lehet tulajdonítani a trágyázásnak erdőtelepítésnél, mikor arról van szó, hogy a csemeték kezdeti erősebb és gyorsabb fejlődését mozdítsuk elő.

A gyakorlati életben előfordul, hogy a mezőgazdaság céljainak meg nem felelő dombos, partos, vizmosásos helyeket kell befásítani. Az ilyen területek rendesen kopárok. nincsen rajtuk semmi, a mi a kiültetett csemetéket védené. Az ilyen területek talaja rendszerint sovány is, mert mint kopárterületekről, az esőzés rendszerint a humózus réteget lehordja. Az ilyen területek befásításánál a csemeték trágyázása nemcsak hogy helyénvaló, de szükséges és ki is fizeti magát.

Scheidt szerint a trágyázás nélküli telepítésknél gyakran az tapasztalható, hogy a fácskák az első évben nagyon szép fejlődést mutatnak, míg később az ilyen telepítés fejlődése megakad és nagyon egyenlőtlen lesz. Ezt a jelenséget Scheidt nagyon indokolja, hogy az ültetésnél a talaj fellazítása gyakorol kedvező hatást a csemeték fejlődésére.

Nagyon sokan azt az ellenvetést hozzák fel Németországban az erdőtrágyázás ellen, hogy ez nem fizeti ki magát. Ezzel szemben viszont mások azt hangoztatják, hogy az az erdő, a mely már fiatal korában is gyenge volt, sohasem lehet olyan jövedelmező, mint az, a melynek kezdeti fejlődése gyors és erőteljes volt. Ezek alapján tehát nagyon is racionálisnak tűnik fel erdőtelepítésknél a műtrágyák használata.

Az, hogy mennyi műtrágyát kell alkalmazni erdőtelepítésnél, ma még pontosan nem állapítható meg, annyival is inkább nem, mert Scheidt szerint a mostanáig végzett trágyázási kísérletek eredménye erre nem elég. Az alkalmazandó műtrágya mennyiségére ezenkívül még döntő, éppen úgy, mint a gazdasági növényeknél is, a talaj minősége és fizikai alkotása.

Az erdőtrágyázásnál, mint tápanyag, főleg a foszforsav P_2O_5 és káli K_2O jöhet figyelembe. Nitrogént, a mint azt Scheidt mondja, eleget vesznek föl a levegőből. A nitrogéntrágyák közül a chilisalétrom és kénsavas ammoniak azért sem jöhetnek szóba, mert különösen laza talajon nagyon könnyen kimosódnak.

A trágyázás kivételére most már Scheid a következő utbaigazítással szolgál. Az egyes lyukakat előkészítve, minden egyes fa tányérjába Thomassalakot és kainitot kell adni s kiszórás után azonnal bekapálni, hogy a földdel jól elkeveredjék a kiszórt műtrágya. Ezen kezdő trágyázás rendszerint elég arra, hogy gyors növesü állomány legyen elérhető. Sokszor azonban beáll az utánpótlás szükségessége, a mikor tövenként kis adagban kell adni a műtrágyát. Ez a munka aránylag gyorsan végezhető s nagy előnye még az is, hogy a műtrágya bekapálása folytán a talaj ismét levegőt kap, szellőzik, a mi pl. vörösfenyőnél nagyon jótékony hatása.

Az eddigi megfigyelések szerint egy hektárra elég 5 q Thomassalak és 4 q kainit. A műtrágyázás jövedelmezőségére vonatkozólag Scheidt

adatokkal nem szolgál, de a költségeket a következőkben állapítja meg. Az ottani viszonyoknak megfelelően a Thomassalak ára 26.45 kor., a kainité 14.44 kor., munkaköltség 10 kor., összes kiadás 50.63 kor. Tekintve azonban, hogy pl. vörösfenyőből egy hektárra 10.000 drb ültethető, a csemeteszükséglet ára jóval felülmúlja a műtrágyázás költségeit.

A műtrágyák alkalmazása az erdőtelepítésnél még új dolog. A hol kipróbálták új ültetéseknel, még mindenütt jó eredményt adott. Ugy látszik tehát, hogy a kérdéssel behatóbban foglalkozni érdemes lenne.

Helyes telepítés.

Irta: Halászy Lajos.

A „Gazdasági Lapok“ folyó évi 9-ik számában ígéretet tettem arra nézve, hogy az egyes telepítési és kezelési hibák következtében beállott bajok elkerülése végett, az egyes munkálatok helyes végzését le fogom itt írni. Annyival is inkább szívesen teszek ezen ígéretemnek eleget, mert szomoruan kell lépten-nyomon meggyőződni a szemlélőnek, hogy mily rohamos a szőlők pusztulása, a legtöbb esetben éppen ennek lanyha vagy meg nem felelő betartása miatt.

A rekonstrukció idejében lázas igyekezettel törekedett mindenki parlagi szőlőterületét felújítani, figyelmen kívül hagyva sok-sok, olyan körülményt, melyet nem lett volna szabad mellőzni. A legnagyobb hiba a telepítés körül annak idején a talaj és fajta nem megfelelő megválasztása volt. Történtek ugyan talajvizsgálatok, de nem a kitűzött célnak megfelelőleg. Egyedüli irányadónak csakis a talaj szén-sav-mész tartalma tekintetett, sőt itt ezen szempontból is csak a mennyiség jött figyelembe. Annak könnyebb vagy nehezebben oldható képessége bizony csak igen kis mértékben vétetett számításba. A talaj egyéb sajátosságai, valamint a klimatikus viszonyok, jóformán mellékszerepre zsugorodtak.

Azon szempont, hogy a betelepítendő terület Riparia, Rupestris vagy Hybridekre alkalmas talaj-e, oly lanyhán lett elbírálva, mintha az csak harmadrendű kérdés lett volna. Ha a talaj szén-sav-mész tartalma a 15%-ot meg nem haladta, nyugodt lélekkel lett ajánlva a Riparia, az ezenfelüli mennyiségnél a Rupestris; ha pedig sok mész és nagy kötöttség, vagy kevés mész, de vizebb természetű talajról volt szó, az esetben valamely hybrid lett előrántva. A talaj termőereje épp olyan lanyhasággal lett kezelve, az éghajlati vagyis klimatikus viszony pedig csak annyiban jött figyelembe, hogy a teljesen északi fekvés lehetőleg kiküszöbölendőnek tartatott.

Ma már nagyobb tájékozottsággal történnék ugyan a telepítések, de azért még mindig elég vastagok a hibák. Ripariát szerény véleményem szerint csakis mély rétegű, gazdag, csekély alig 5—6% könnyen, vagy ugyanolyan gazdag és 10% nehezen oldható szén-sav-mész tartalmu talajba kellene telepíteni, az évi átlagos csapadékmennyiség pedig a közepesen felül ne legyen 600—700 mm.

Ezekből önkéntelenül következik azután, hogy csak az ettől eltérő talaj stb. viszonyok között lehet szó a Riparián kívül eső egyéb alany és hybridek felkarolásáról.

Nem volna szabad azonkívül megfeledkezni azon körülményről sem, hogy a hegy alja (lába) mindenkor más fizikai stb. természetű talajjal rendelkezik, mint a felső része. Tapasztalatból állíthatom, hogy gyakran láttam, miszerint a hegy lejtőjén és annak felső részén a Riparia

Elmaradt szántások pótlására, valamint az őszi szántásoknak tavaszi megmunkálására legezelszerűbb talajmivelő-készlet a

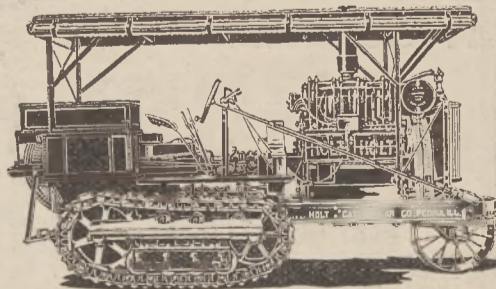
CATERPILLAR tractor

3 darab kétsoros tárcsásboronával egyesítve

mely ily összeállításban közel 10 méter fogási szélességgel dolgozik és naponta legalább 80 holdat készít elő vetés alá oly finoman elaprózott porhanyó minőségben, mint a kerti föld.

A Caterpillar az egyetlen vontatógép, mely kifagyott, átázott lágy téli barázdákon haladni képes és a talajt még félannyira sem nyomja meg, mint a lovak vagy ökrök patái.

Közelebbi értesítéssel szívesen szolgál a Holt Caterpillar Company vezérképvisellete, Budapest, V., Hold-u. 15.

nagyon szépen diszlet, addig a hegy lábánál klorotikus és csalánosodottá változott.

Nagy gondolkodás tárgyát képezi még mai napig is azon kérdés, hogy minő *oltványokkal* történjék a telepítés. Részemről erre egész röviden csak annyit mondhatok, hogy itt nem azon fordul meg a főkérdés, hogy a telepítendő oltvány fás, vagy zöld uton lett-e előállítva, hanem *tökéletes-e* az! Egyik oltvány előállítási mód hívének sem volna szabad ettől a végső czéltól eltérni. Szerintem az már részletkérdés, hogy ez vagy amaz az eljárás olcsóbb, könnyebben kivihető stb. Tökéletes oltvány pedig az, mely teljesen beérett, ép, egészséges és jó összeforradásu, gyökeres oltványnál pedig még hozzáteendő az is, rendelkezik-e szép és dus talpgyökérral, van-e legalább 3-4 tökéletesen beérett szemü hajtása vagy nincs. Ugyanezen követelmény kell, hogy szem előtt legyen a hazai sima vagy gyökeres vesszőnél is! A méretekre nézve pedig oltványnál a 28 cm. legyen mint legkisebb hosszhatár, a sima vesszőknél pedig a 35-40 cm. Bármelyike ezen követelményeknek nincs jelen, úgy az már nem tökéletes anyag s azt mint ilyen telepítésre használni nem volna szabad!

Az esetben, ha ilyen anyaggal rendelkezünk s a talajunk is kellőleg elő lett készítve, kezdjük meg a telepítést. Itt egy igen sokat vitatott kérdés tódul első helyen is elő, a sor- és tőketávolság megállapításai. Részemről úgy növényéletani, valamint az egyes szőlővédekezési munkálatok helyessége szempontjából, föltétlenül a m²-es tőkénkénti ültetésnek vagyok híve. Minél közelebb hozzuk tőkénket egymáshoz, úgy annál kevesebb eredményt vagyunk képesek felmutatni, éppen azért nem tudom semmiképpen sem helyeselni a gyalogmivelésű szőlőket, melyek mindenkor csak melegágyai és buvóhelyei bármely növényi és állati szőlőbetegségnek.

A sor- és tőketávolság megállapítása utáni kérdés az ültetésre szánt anyag előkészítése körül fordul meg. Részemről, ha fentiek szerint körvonalazott tökéletes anyagról van szó, nem tartom multhatatlanul szükségesnek a vesszők különösebb előkészítését. A rendes előkészítés sima vesszőnél, a földbe kerülő rész minél kisebb csonk, a felső résznél pedig a minél nagyobb csonk meghagyása a földből kimaradó legfelső szem felett. Gyökeres vesszőnél viszont a gyökerek megkurtítása 1-2 cm.-re (törzstől számítva) s az előtörő hajtás meghagyása egy szemes csapra.

Az ily módon előkészített anyag kiültetése, új telepítésnél, történhetik egyszerűen ültetőfuróval. A fődolog csak az, hogy a talaj a vessző minden részéhez minél egyenletesebben és erősebben legyen odaszoritva. Ennek befejezése, illetve tökéletesebbé tétele czéljából csak helyeselni tudom, ha az ugynevezett izapolási eljárás lesz még alkalmazva. Ennek befejezése után a kimaradt csonkok gyengén becsirkézendők. Ezen becsirkézés czélja az, hogy az első időszakban a kiszáradástól óvja meg a fiatal ültetvényt. Az ültetvény megindulásával ezen kis földhalmocskák fokozatosan kisebbitendők.

A telepítés kérdésével ugyan nincs összefüggésben, de mivel csekély eltéréssel, majd minden szőlősgazda beleesik ezen hibába, meg kell említenem, hogy az ilyen új telepítés talaja semminemű köztes növény ültetésre sem alkalmas. Bárki könnyen meggyőződést szerezhet róla, hogy mennyivel szebb, erőteljesebb az év végével annak az ültetvénye, a ki minden köztes növénytől menten tartja területét, mint azé, a ki káposzta stb.-el telerakta azt. Ugyanezen, sőt a kihalás szempontjából a későbbi évekre nem

tudom helyeselni a gyümölcsfák betelepítését sem. Különösen helytelennek tartom a nagyterebélyű dió és almafák felkarolását. Az ilyen gyümölcsfákkal megrakott szőlőterület nemcsak termés mennyiségileg, de minőségileg is jóval mögötte marad egy rendes tiszta szőlőültetvénynek.

Az egyes kezelési módok mikénti végzésére majd legközelebbi alkalommal fogok kiterjeszkedni.

Kérdések és feleletek.

Kérdés. Védekezés megdülés ellen.

Kezdő gazda vagyok, az itteni viszonyokat sem igen ismerem, de a helybeli gazdák azt állítják, hogy itt a buzák meg szoktak dülni majdnem minden évben, mert humuszdu buja földjeink vannak. Kérem tapasztalt gazdátársaimtól, vajjon miként járjak el, hogy a megdülést megakadályozzam vagy legalább szűkebb mértékre szorítsam? Előre köszöni a választ:

T. J. dr. jur.

Kérdés. Magbüköny keverve.

Mindig azt hallottam, hogy ha jó és tiszta tavaszi bükönymagot akarok, csakis tisztán szabad azt vetni 9 zollos sorokba, hogy egyszer jól meg is lehessen a gyomok ellen fogasolni vagy amerikai wedderrel megjártni; de arra a tapasztalatra jöttem, hogy akármilyen szép a bükönyöm, az még mielőtt beérik, lerogyik és az alsó hüvelyek egy része még meg is penészedik, ha nedves az esztendő. De összevissza is nő, úgy hogy kaszálni is keserves és a kasza sok magot ver ki. Nem lehetne-e a magnak szánt bükönnyt is zabbal keverni, hogy annak erőteljes szárán kuszva, a megdülés meggátolassék? Talán csak nem okoz ilyen eljárás a magtermésben valami nagy csökkenést? Kinek van e téren tapasztalata? Nagyon lekötelezve, ha válaszolna kérdésemre.

H. K.

Kérdés. Védekezés pajorok ellen.

Egy darab feltört rétből akarok zöldeges keretet csinálni s noha a szántás alkalmával sok cserebogárpajort szedtek is ki embereim, mégis még mindig nagy számmal található e földben ilyen és hasonló más féreg, mi a leendő kert sikerültét kérdésessé teszi. De napszámban szedni óriási összegbe kerülne. Nincs-e valami olcsóbb eljárás megmenekülni az ilyen kellemetlen ellenségektől. Kérek szives utbaigazítást, mit tegyek.

F. Gy. D.

Kérdés. Cséplőgép.

Magyar gyártmányu cséplőgépet szeretnék venni, azonban, úgy látszik, a mi gyárosaink még mindig a régi divatu gépeket készítik, pedig a mai munkáshiány mellett jó volna önetetövel, szalmapréssal, polyva- és törekfuvóval és önműködő zsákoszó és azok súlyát mérő készülékkel ellátott hazai gyártmányt nem láttam. Talán tudna gazdátársaim közül valaki ajánlani oly gyártmányt, melyben ezeket az új dolgokat is meg lehet szerezni.

K. A.

Felelet. Burgonyatrágyázás című kérdésre.

Ha jó trágyaerőben van homokos talaja, úgy 40%-os kálitrágyának adása k. h.-ként 60-80 kg. mennyiségben ajánlatos. A mennyiben azonban nitrogén- avagy foszfortrágyában hiány lenne, úgy mielőtt a nagybani kálitrágyázásba bele kezdene, ajánlatos előzetesen kicsinyben kísérletet tenni, mert bár a burgonya azon növények közé tartozik, melyeknek hamuja sok kálii tartalmaz, mégis az idevonatkozó kísérletek azt bizonyították, hogy a káli csak az esetben eredményezett számottevő termésteöbbletet,

a mikor nitrogén és foszforban hiányt nem szenvedett, illetve a mikor a kálin kívül szuperfoszfátot és chilisalétromot is alkalmaztak.

Szőke Mihály.

Felelet. Agyagtalaj hideg jellegének enyhítése című kérdésre.

A hideg, tulkött, vizet nehezen átbocsajtó talajoknak ezen rossz fizikai sajátságait jelentékeny mértékben lehet ellensúlyozni meszezésel, melynek a mellett kémiai hatása is van, nevezetesen a nehezen oldódó vegyületek elmállását, oldhatóságát gyorsítja s így a növényzet fejlődését elősegíti, míg fizikailag a talajt porhanyóbbá, melegebbé s könnyebb munkálatuává teszi, azonkívül a mész, mint növényi tápanyag is figyelembe jön, kiváltképpen mészszegény talajon, mint a milyen a kérdésttevő gazdátársé is lehet, mert különben nem is birna talaja igen nagy mértékben az említett rossz sajátságokkal. Meszezésnél az égetett mész és cukorgyári mésziszap jöhetnek figyelembe. Az előbbiből 20-30 q, az utóbbiból 200-300 q kell kat. holdankint. Az égetett meszet elhintés előtt meg kell oltani, de csak annyi vizet kell hozzáadni, a mennyitől porrá omlik s ezen oltott meszport azonnal el kell hinteni, mert ha állani hagyjuk, akkor a levegő szénsavától szénsavas mészsze alakul. A cukorgyári mésziszap akkor előnyösebb, ha a szállítást a nagyobb távolság nem drágítja meg, megérkezése után egyenletesen el kell szórni. A meszezést 3-4 évenként meg kell ujtani. Az alagsövezésnek ott van jelentősége, a hol a terület lapályos, közel az altalajviz s így alagsövezéssel a fölösleges víz könnyen és előbb lehuzódik. Azért, ha a kérdéses terület alacsony fekvésű, akkor az alagsövezés föltétlenül előnyére van, e mellett azonban kár volna a meszezést elmellőzni.

Tóth Lajos.

Felelet. Ártéri fűmagkeverék című kérdésre.

Az ártéri rétek hálátlan területek, mert bármely áradás után ki lehetünk annak téve, hogy a hol tavaly magyarholdankint 120, 75 kilós rudasunk is volt, az idén úgy beiszapoltatik, hogy a herék csak kinlódnak, a legerősebb pázsitok meggyérülnek, ellenben a nadálytő, sós-lórom, czikória, zsurlók, pongyolapitypang (gyermekláncz), aczat (gurdin) orgiákat ülnek benne és nem marad egyéb hátra, mint a takarmányhiányt egyenyári takarmány növényekkel pótolni, ugyanazon területről, a mire a zab, zabs büköny, muhar, csalamádé (zsombolyának vagy kékébe kötve) tapasztalatom szerint is igen jók, persze forgóba osztva, teljes és egyoldalú trágyákkal. Fűmaggal betelepíteni csakis az olyan ártéri kaszáló érdemes, melynek felső szomszédságában körülbelül 20-30 kilométernyire nincsenek az említett gazzal felfordult rétek; ha már vannak, össze kell fogni, ha lehet, de a legtöbbször nem lehet, kivált ha apró rétek a szomszédaink. Ilyenkor nyugodjunk bele a változhatatlanba és termeljünk mesterséges szénát réteinket. Még talán meg lehetne kísérteni a gyomlálást, de a legtöbb esetben ebbe is belefogunk unni. Ha azonban a helyzet kedvező és a rét meddőségét csak az elhanyagolt művelés okozta, kíséreljük meg a rét gondozását, a mire szaklapjainkban, sőt bármelyik gépárjegyzékben is ajánlanak eszközt. Ha pedig van elég pénzünk és erőnk, a magkeverék összeállítására, válogassuk ki gondosan a tavalyi szénaboglyából a specicséket, ezt kössük bokrétába, küldjük be a legközelebbi kir. állami Vetőmagvizsgáló-állomáshoz, ez azután megmondja szakértelemmel, mit kaszáltunk tavaly, mit vessünk a jövőre nézvést. Az *eczetpázsit* (*Alopecurus pratensis*) egyébiránt a legalkalmasabb, meghonosított

A szabadalmazott

„JURENÁK EKE“

szerkezete egyszerű,
kezelése könnyű,
szabályozása gyors,
kb. 50%-kal többet szánt,
kb. 30%-kal kevesebb vonóerőt igényel,
legtökéletesebb s a jövő ekéje.

Részletes árjegyzéket szívesen küld:

„JURENÁK“ szab. ekegyár Részvénytárs., MAROSVÁSÁRHELY.

üféle az árterekre, mely 1—2 jó perjével, szarvaskereppel, bodorkával, réti herével bő takarmányt és sarjut fog adni. A keverék főrésze mindenesetre az Alopecurus legyen. Ne legyen meg azonban bennünket az sem, ha 2—3 év múlva egy uj, eddig talán nem is látott fünem terem ártéri rétünkön, a mi a fentebbiek alapján könnyen megfejthető.

Végh Kálmán Mátyás.

APRÓK.

Egy pár szerény megjegyzés a hengerboronákról. Az apró szegekkel ellátott páros hengerek, melyekből három összeakasztva, mint Zehetmeyer-féle új gazdasági eszköz mostanában diadalkörotat tesz s lapjaink mult-heti számában Horváth is dicsőítette ezen gyakorlatilag valóban bevált cserepesedés elleni talajmívelőt. Pedig tulajdonképpen nem egészen új találmány, hisz 30 év óta használjuk már Magyarországon. Hengerboronának hívtuk s tudtommal 1883-ban a gróf Hunyady-féle úrményi uradalom akkori főtisztje H. V. készítette az első hármás és szeges hengerpárokat az uradalmi műhelyekben Pa-Mezőkeszén fából, vasfogakkal, tehát ő volt a feltaláló, de persze nem kért rá szabadalmat s így ezen kitűnő eszköz sok gazdatisztnak megtetszett és utánacsináltatták otthon. Pár év múlva már Nyitra-, Pozsony-, Bács- és Tolnamegyékben is láttam ilyen eszközöket, de bizonyos, hogy máshol is akad még belőlük. Zehetmeyer is talán valahol hazánkban látott ily hengerboronát s ebből jött azon gondolatra, hogy ezeket tartósabban készíthetné vasból s utána aprófogu boronát akasztva a gabonavetések tavaszi fogasolására is alkalmassá teszi.

Mi, természetesen, annak idején egy lóval vagy egy ökörrel (sokszor egy számmal is) járattuk a hengerboronát a cserepes földeken vagy olyan vetéseken, melyek hiányosan keltek ki s azután külön megint egy ígásállattal (ha nagyon szükséges volt s kárt nem okozott) huzattuk az aprófogu, ugynevezett magtakaróboronát. Zehetmeyer egyesített eszközének előnye, hogy síkságon az egész alkotmányt elhuzza egy ígásállat s így egyet meg lehet takarítani, de még ott is van egy kis haszon mellette, hol két barmot kell befogni, mint p. o. hegyes-völgyes, hullámos területeken, mert egy vezetőgyerek is megteszi, holott a H. V.-féle hengereknél is kellett egy és a boronáknál is egy. De hát akkori időben még csak 20—25, legfeljebb 30 krajczár volt a gyereknapszám s ily fényűzést megengedhetünk magunknak.

Mielőtt a gazda a Z.-féle készüléket cserepes felületű táblájába bebocsátaná, mindig tegyen próbát, vajjon a boronák nem tépnek-e ki sok növényt, vagy ha ki nem kelt vetéssel van dolgunk, nem sértenek-e meg nagyon sok csirát? Mert ily esetekben le kell akasztani a boronákat és csak a hengereket szabad működtetni. Ha ily elővigyázattal használják a gazdák a Z.-féle hengerboronákat, akkor azok áldásthözó eszközök lesznek úgy a gabona, mint a répa s egyéb művelési növény termelésénél.

Kinek megvan a Gazdasági Lapok 1883-iki vagy 84-iki évfolyama, azokban az akkor hasz-

nált hengerboronák leírását e sorok írójától meg fogja találni. Hej, nincs semmi uj a nap alatt!

F. Z.

Thomassalakliszt tapasztalatok szerint tavasszal is fejt ki hatást és így az őszi felültrágyázására is alkalmas, hogyha azok gyöngék s felültrágyázással akarjuk őket feljavítani; de természetesen nagyobb adagot kell ezen műtrágyából alkalmazni, mert tudvalevőleg foszforsava nehezen oldódik és tulajdonképpen csak mintegy $\frac{1}{3}$ része hat az első évben, míg a többi csakis a második, illetve harmadik évben érvényesül.

Lugas szőlő. Midőn metszük, egyúttal a mult évi metszések folytán keletkezett elhalt részeket távolítsuk el éles vágással. A rétegekben lelőgő száraz héjakat is szedjük le a szőlő régi venyigéjéről, mert ezekben nagyon gyakran mindenféle kártékony rovarok tanyáznak, miért is azonnal égessük el ezen héjakat. Ha a lugas szőlőn, mi igen gyakori eset, paizstetvek is tanyáznak, akkor erős szappanos vízzel, mibe kevés kozmaolajat teszünk, keféljük le a venyigét és a tőkefejet, de ügyelve arra, hogy minden hulladékot összeszedhessünk, mit el kell égetni. A tőkék körül a talajt fel kell ásni és egy kevés odatlan mésszel behinteni.

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolgalmegye-ben. Mult heti értesitésem óta a mezőgazdaságra nézve egészben kielégítő, a hőmérsék kielégítőleg meleg. A szükségesnek jelzett mérsékelt csapadék is bekövetkezett e hó 27-én reggelre, a szomszédos megyék és e megye nagy részén 12—14 $\frac{1}{2}$ millim. csapadékmennyiségben, a mely ugyan a külső munkát néhány napra akadályozta, de az elvetett tavasziakra, kivált a tavaszi szántásba vetettek, a kikeletésre nézve jótékony hatással volt. Hogy a sok rossz őszi és téli időjárás pótolva legyen, szükséges volna a vetések fejlődésére ezentul is meleg és gyakori, de nem túl sok áprilisi és májusi eső. Bővebb esőzés május első felében volna inkább kívánatos, mikor már a tengeri is földben lesz.

A nemzetközi mezőgazdasági intézet állandó bizottsága márczius 29-én tartotta rendes tanácskozását Rómában. Az állandó bizottság ez alkalommal elnököt választott és egyhangulag Cappelli marchese, az olasz kormány képviselőjének személyében állapodott meg. A nemzetközi intézet alelnöke, Dop, ezt az alkalmat fölhasználta, hogy kifejezést adjon az új elnök iránt érzett rokonszenvnek és nagyrabecsülésnek, valamint az olasz kormány iránt érzett mély hálának, mert ez utóbbi a nemzetközi intézményt állandóan teljes mértékben istápolja. Az új elnök, Cappelli válaszában nagy vonásokban vázolta az intézetnek kiváló szolgálatait és folytonos fejlődését, a melynek nemzetközi jelentősége elvitathatatlan. Egyúttal bejelentette, hogy az intézetben képviselt államokhoz legutóbb Libia csatlakozott.

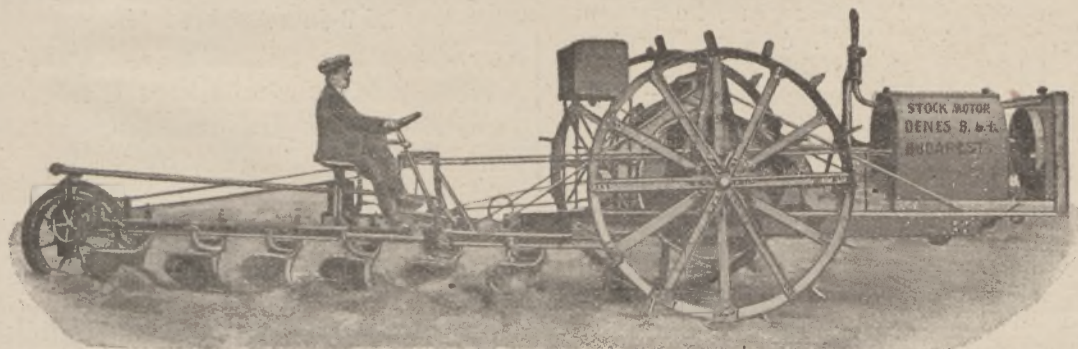
Szövetkezeti napok Budapesten. Az altruisztikus alapon működő szövetkezeti szervezetek kedden kezdték meg a fővárosba összehívott, 2 napra tervezett gyűléseiket és kongressz-

zusait. Ezek a gyűlések egész seregét gyűjtötték össze a szövetkezeti és gazdatársadalmi élet kiválóságainak és munkásainak. Különösen népes volt az Orsz. Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó szövetkezetek kongresszusa.

Kedden délután tartotta rendes évi közgyűlést a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége, a mely egyesíti magában az összes altruisztikus alapon működő hazai szövetkezeteket. A közgyűlést Bernát István vezette, a ki megnyitó beszédében röviden utalt a szövetség mult évi munkásságának legfontosabb mozzanataira s vázolta a szövetség eddigi sikereit. Dr. Schandl Károly titkár terjesztette elő ezután a szövetség mult évi működéséről szóló beszámolót. A közgyűlés az előterjesztett jelentést egyhangulag jóváhagyta, ugyanígy az előterjesztett számadásokat is. Megállapította ezután a jövő évi költségvetési előirányzatot, végül az alapszabály szerint kilépő választmányi tagokat újra megválasztotta. A szövetkezetek szövetségének közgyűlését követőleg tartották szokásos évi kongresszusukat Pest megye székházának nagytermében az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek. A kongresszus elnökévé egyhangulag Seidl Ambrust választották meg, a ki melegen üdvözlővén a nagyszámban megjelent szövetkezeti tagokat, megnyitóbeszédében vázolta a nehéz pénzügyi helyzetet, a melyet a gazdasági életnek minden tényezője megsínylett, míg a hitelszövetkezetek ezt a nagy erőpróbát fényesen megállták. Dr. Horváth János terjesztette ezután elő a gróf Károlyi Sándor-alap kezelőbizottságának évi jelentését s a bizottság több szövetkezeti alkalmazott gyermekei részére ítelt meg ösztöndíjat. Megszavazott ezenkívül a bizottság 26 tanulóknak 100—200 koronáig terjedő segélyt. A bizottsági jelentést Melkó Bertalan, Kögl Béla felszólalása és dr. báró Korányi Frigyes vezérigazgató felvilágosításai után, a kongresszus egyhanguan tudomásul vette. Dr. Horváth János tett ezután jelentést a szövetkezeti tisztviselők nyugdíjügyéről, a melyet a központ a köz-tisztviselők nyugdíjpótló intézményével kíván megoldani. Dr. báró Korányi Frigyes kijelenti, hogy a központ nem zárkózik el attól, hogy minden e tárgyban felmerült eszmét megfontolás tárgyává tegyék, kéri azonban az előterjesztett jelentés tudomásul vételét. A kongresszus a jelentést tudomásul vette, majd dr. Bernát István tartott nagy figyelemmel hallgatott előadást arról, hogy a külföld mily elismerésben részesíti a magyar szövetkezeti ügyet.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület márczius hó 27-én Csiki Gyula elnök elnöklete alatt tartott igazgató-választmányi ülésén hozzájárult az egyesület mult évi jelentéséhez, valamint a mult év zárszámadásaira vonatkozó számvizsgáló bizottsági jelentéshez azzal, hogy jóváhagyás és a felmentvény megadása végett a közgyűlés elé terjesztessék. Továbbá hozzájárult az elnökség által sürgős-güknél fogva elintéztett alábbi ügyekhez: Az OMGE által rendezett műtrágyázási kísérletekre javaslatba hozott: *Jeszenszky Béla, Sármezey Árpád és Vargics Imre* tagokhoz; az OMGE által véleményezésre beadott alapszabálytervezet 49. §-ának elhagyása és az 59. §-nak módosításához. A temesvári Lloydársulat mezőgazdasági

Az őszi szántások tavaszi megmunkálására egyedül csak a „STOCK” motoreke

Közelebbi felvilágosítással szívesen szolgál

DÉNES B. betéti társaság, Budapest, V., Lipót-körut 15.

alkalmazható czélszerűen, mert a **STOCK motoreke** úgy a kifagyott, mint az átázott téli barázdákon is könnyen halad és a talajt félannyira sem nyomja, mint a lovak vagy ökrök patái. **Óriási előnye**, hogy kezeléséhez **egy ember** elegendő; benzinfogyasztása csekély s üzembentartására nehéz 740—750° benzinen kívül benzol s borneo-oxol is felhasználható.

választmányába: *Vargics Imre, Szalay Géza dr., Csiki Gyula és Beniczky György dr.* tagok ak javaslatba hozatalához, valamint a földmivelésügyi miniszternek a vármegye tengeri-termelése fe lendítésére adott segély felhasználásához. Tudomásul vette a felszámolás alatt álló Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezetének átiratát az egyesület részjegyeinek ki-egyenlítése tárgyában. Vásárhelyi Zoltán dr. min. osztálytanácsosnak, a temesvári m. kir. földmivelésügyi miniszteri kirendeltség vezetőjének üdvözlő levelét, a törvényhatósági bizottságnak átiratát az egyesület segélyezése tárgyában. Az idej lódijazások díjazására 500 koronát szavazott meg és egyben tudomásul vette, hogy folyó évi május hó 18-án Gátalján, május hó 25-én Temesgyarmaton és június hó 1-én Homokoson lesznek lódijazások megtartva. A Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesületének átiratára elhatározta, hogy az új véderőtörvénynek a gazdákra nézve sérelmes § ai tárgyában illetékes helyen szintén fel fog szólalni. Továbbá Bászeli Elek titkár javaslatára töröltette a végvári gazdakörnek 96 koronás lóheremag tartozását. Végül az OMGE-nek a cselédtörvény revizálása tárgyában leiratára Csiki Gyula elnök javaslatára elhatározta, hogy annak módosítását szűkebb bizottságra bizza, melynek tagjaiul: Szalay Géza dr., Juhász Vilmos, Nágel Henrik és Vargics Imre tagok lettek megválasztva.

A Fejér és Tolnamegyei Gazdatiszti Kör Fejér Zoltán másodelnök elnöke alatt folyó évi március hó 29-én Simontornyan tartotta meg szokásos tavaszi igazgató-választmányi- és vita ülését. Armos Jenő, a kör titkára ismertette a kör pénztárának állapotát, mely szerint a kör vagyona 4361 korona; valamint jelentést tett a kör tagsági ügyeiről, taglétszámáról, mely ez idő szerint 165, miket az ülés egyhangulag tudomásul vett. Előadó titkár mult évi jegyzőkönyv bemutatása mellett beszámolt a december 7-én Fleischer Gyula lepsényi kasznár által bevezetett vitaüléstről, valamint december 29-én Rázsó Imre gazdasági akadémiai tanár által megtartott szakelőadásról, továbbá jelentést tett f. évi február 22-én a budapesti m. kir. Rovartani Állomás és a m. kir. Állatélettani és Takarmányozási Kísérleti Állomás megtekintése céljából a kör által rendezett érdekes tanulmányi kirándulásról is. Az ülés elhatározta, hogy a kör idej nyári tanulmányi kirándulását Tolnamegyére terjeszti ki s Kunffy Károly földbirtokos főcázánkerti gazdaságát teszi tanulmány tárgyává. Tudomásul vette egyben az igazgató-választmány előadó titkár azon jelentését is, hogy a kör 10 éves fennállását — még e tavasz folyamán — diszközgyűlés keretében méltó módon meg fogja ünnepelni, melyre az előkészületek folyamatban vannak. Végül Horváth János ráczegresi uradalmi főintéző tartott igen érdekesítő s tanulságos előadást a magtermelés köréből szerzett tapasztalatairól. Különös tekintettel a pillangós virágú növények nagybani termelésére, továbbá talajbaktériumok tenyésztésének elméletéről, talajoltásokról s e téren egyesek által elért sikeres eredményekről.

A Beregmegyei Gazdasági Egyesület most tartott rendkívüli közgyűlésen újjászervezték az egyesület vezetőségét. A megejtett tisztújítás során elnökké Horthy Gyulát, alelnökké Czeiner Nándort, ügyészsze pedig dr. Füzesséry Gézát választották meg. Alakítottak ezenkívül egy tizenhat tagból álló választmányt is.

A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége Teleszky János pénzügyminiszteri intézeti elnök vezetésével ma tartotta meg II. rendes évi közgyűlését. Az intézeti üzletkör ismertetésénél kiemeli a jelentős, hogy a lefolyt évben megvétel céljából összesen 254 és alhaszonbérbeadás céljából 17 kisebb-nagyobb terjedelmű birtok ajánlatot tett fel, a melyből megvételre 21 birtok összesen 12.870 kat. hold területtel. A megvett birtokokból a lefolyt év folyamán 1061 vevőnek el- és birtokba adatott 7233 kat. hold terület. A fennmaradó terület értékesítése folyamatban van. A nagyváradi latinszertartású püspökségtől a mult üzleti évben haszonbérbe vett 13.375 katasztrális hold területű ingatlanokat az intézet alhaszonbérbe adta, a mivel 1838 kiscgazda nyert elhelyezést. Bérbe vette az intézet a székesfehérvári káptalan 3120 kat. hold kiterjedésű birtokát, a miből 3 közép-bérlet létesült s 83 kiscgazda kapott alhaszonbérletet. Befejezést nyertek a tárgyalások her-

czeg Esterházy Miklóssal és tőle illetve a hitbizományi uradalomból 8443 bérlő által haszonbérrelt 6 vármegyében összesen 23 000 kat. hold terület bérletének kezelését és a bérlők gazdálkodásának ellenőrzését, valamint vezetését az intézet vette át. A parcellázási kölcsönből folyósított 354.190 korona. legelőkölcsönöket a lefolyt év végéig 3.785.500 korona összegben engedelmektek, míg a gazdasági munkásház-építésre engedelmekzett összeg 712.000 korona. Az intézet megkezdte a kötvények kibocsátását. Az üzleteredmény az összes költségek levonása után 358.224 korona. A felügyelőbizottság hozzájárulásával az alapszabályok értelmében javasolja az igazgatóság, hogy a tartalékalap javadalmazása után 71.644 koronával, a rendelkezésre álló 286.579 korona 56 fillérből 285.000 korona fordítassék az üzletrészek javadalmazására, 1579 korona pedig csatoltassék a tartalékalaphoz.

Salzburgi gazdák Nagyszébenben. A salzburgi gazdák magyarországi tanulmányutjuk folyamán több magyar gazdasági intézmény megtekintése után Nagyszébenbe érkeztek. A gazdákat a városi hatóság és a szász egyesületek vezetősége fogadta. A környéken levő nagycsüri, kistoronyi és nagydizsnódi gazdaságok megtekintése után a gazdák Brassó felé fognak tovább utazni.

A cselédtörvény hibái. A cselédtörvény megjavításának kérdése napirendre került az Erdélyi Gazdasági Egyesület legutóbbi gyűlésén. Elhatározták, hogy a törvény ismertetését megküldik a választmány összes tagjainak, hogy annál könnyebben véleményt nyilváníthassanak ebben az ügyben az egyesület egyik legközelebbi ülésén.

A bars megyei cukorrépa-termesztő gazdák szervezkedése. A Bars megyei Gazdasági Egyesület rendkívüli közgyűlést tartott Léván, hogy a Nyugatmagyarországi Cukorrépa-termelők Szövetségének körzetén belül megalkossa a Bars megyei Cukorrépa-termesztők Szövetségét. A rendkívül látogatott gyűlést melyen a hontmegyei kiküldöttek is résztvettek, Dombay Vilmos vezette. Ismertető megnyitő-beszédében a cukorrépa-termesztők mai helyzetét, szükségesnek jelzi, hogy a gyárak erős kartelljével és tulkapásaival szemben a gazdák is tömörüljenek. Az alakítandó szövetség alapszabályainak részletes megvitatása után, a jelenlévő cukorrépa-termesztők, kik 2500 katasztrális holdat képviseltek, egyhanguan a tömörülés mellett foglaltak állást s utasították a Bars megyei Gazdasági Egyesület vezetőségét, hogy a gyűlésen meg nem jelent gazdákat is hívják fel a szövetségbe való belépésre. Kimondották egyttal, hogy a tömörülési munkálatok befejezése után fel fogják hívni a Nyugatmagyarországi Cukorrépa-termesztő Gazdák Szövetségét közös értekezlet összehívása végett.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is rendez kosárcső és méhkaptárkészítő tanfolyamokat a vármegye Temesgyarmat, Varadia, Ötvösd, Temeskeresztes és Végvár községeiben. A tanfolyamok iránt rendkívül nagy az érdeklődés a kiscgazdák körében.

Állami zöldségkert-gazdaság Miskolczon. Miskolcz város törvényhatósági bizottsága most megtartott közgyűlésében foglalkozott a földmivelésügyi miniszternek az állami zöldségkertészet tárgyában való értesítésével s egyttal elfogadta a tanácsnak a föltételekre és a bérleti időre vonatkozó javaslatát. A közgyűlés az állami zöldségkertészet céljaira az 1913. évre vereshugyiki tagbirtokból 25 katasztrális holdat, az 1914. évre pedig 50 katasztrális holdat bocsátott rendelkezésre kat. holdanként évi 60 korona bérért. 1914. év őszétől a város a sajóntúli tagbirtokból 100 katasztrális holdat bocsát a miniszterium rendelkezésére ugyancsak évi és holdankénti 60 korona bérért. A száz holdat 15 évre adja bérbe a város azzal a kikötéssel, hogy 15 év múlva az állami zöldségkertészet minden felszerelésével és berendezésével a város tulajdonába megy át. A földmivelésügyi miniszterium már kiküldte kertészeit, a kiknek felügyelete alatt a zöldségtermelés megkezdődött és kezdetét vette a tiz hónapos szaktanfolyam is.

A szentesi vegyvizsgáló állomás. A földmivelésügyi miniszter a Csongrád megye által államsegéllyel létesített és állami ellenőrzés alatt álló szentesi törvényhatósági vegy-

vizsgáló-állomást a mezőgazdasági termények termékek és cikkek hamisítását tiltó 1895. év XLVI. t. cz. rendelkezései szerint érvényes szakvélemények megadására felhatalmazta.

Vegyvizsgáló állomás Miskolczon. Miskolcz város ujonnan szervezett vegyvizsgáló állomásának berendezési munkálatait május hó 1-én kezdik meg. A vegyvizsgáló állomás június vagy legkésőbb július hó elsejével megkezd működését. Gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter a miskolczi vegyvizsgáló állomás vezetőjévé dr. Köllner Lajos okl. vegyész-mérnököt nevezte ki. Asszistense Katzer József, a miskolczi felsőkereskedelmi iskola vegyantanára lesz.

Szőlőtermelőink b. figyelmébe! Előző években szőlősgazdáink nagy része tetemes kárt szenvedett a peronospora által, mert elmulasztotta szőlőjét idejében és megfelelő anyaggal bepermetezni. Mig azok, a kik már május elején láttak hozzá a permetezéshez, de különösen, a kik ezt a munkát felváltva *rézkénporozással* kapcsolták össze, semmi, vagy csak igen csekély kárt szenvedtek. Azért senki el ne mulassza az idén a védekezéshez szükséges dr. Aschenbrandt-féle *bordóiport* és *rézkénport*, mely szereknek vezérképviselője a *Magyar Mezőgazdák Szövetkezte* (Budapest), de a mely a legtöbb vidéki fűszerkereskedőnél is kapható, beszerezni és ezzel szőlőie termését biztosítani.

Kereskedelem, tőzsde.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca, 1913. április 4-én. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a »Gazdasági Lapok« részére.)

Felhozatott a szokott községekből 132 szekér réti széna, 20 szekér muhar, 6 szekér zsupszalma, 15 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér egyéb takarmány (luczerna és zabosbűkkönyv stb.), 300 zsák szecska.

A forgalom közép.

Arak q-ként állérben a következők:

Réti széna I. r. 920—1040, réti széna II. r. 600—860, réti széna csomagolása —, muhar 940—1120, zsupszalma 360—480, alomszalma 230—340 takarmányszalma —, tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabos-bűkkönyv 1000—1100, lóhere —, luczerna —, köles —. sarju 000—000 szalmaszecska 540—540, Összes kocsiszám 180. Összes suly 216.000 kilogramm.

S Z E S Z.

A szeszüzletben e héten a kínálat élénk volt és a szeszárak tartózkodó vételkedv folytán a legutóbbi jegyzés szerint zárulnak, úgy azonnali szállításra mint zárlatra.

Elkelt *finomított szesz* adózva nagyban 204—204.50 kor., adózatlanul 65—65.50 kor., mig ellen-

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

»»»» budapesti »»»»

gyapju-aukciókra,

melyek első sorozata folyó évi július hó 9-én veszi kezdetét.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények ingyen raktározásban részesülnek. — Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

 Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

ben másodkézből és vidékről egyes tartányok olcsóbb árban voltak ajánlva. Adozott szesz kicsinyben 206—207 kor. kelt.

Denaturált szesz hordóval együtt nagyban 50—51 kor. volt ajánlva kötésre. Kisebb tételek drágábban.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz élenken volt ajánlva és fix árban 52—53 koronáig jegyzésen alól nagyobb engedmény mellett kelt el. Exkontingens szesz fél kor. olcsóbb árban kelt.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 58.50—59.50 kor.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Finomított szesz adózva, Élesztőszesz adózva, Nyersszesz adózva, Denaturált szesz.

Napijelentés a gabonatőzsdéről.

— 1913. április 4. —

Gyenge kínálat mellett a malmok jó vételkedket tanúsítottak és a forgalomba került 20.000 mm 7—7 és fél fillérrel drágábban kelt el. Rozs tartott. tengeri szilárd.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 1500 mm. 97 kg. 23.20 K, 100 mm. 79.5 kg. 23.15 K, 200 mm. 79 kg. 23.15 K, 200 mm. 79 kg. 23.15 K, 1000 mm. 79 kg. 23.15 K, 330 mm. 79 kg. 23.15 K, 200 mm. 79 kg. 23 K, 200 mm. 79 kg. 23 K, 100 mm. 79 kg. 23 K, 100 mm. 79 kg. 22.90 K, 100 mm. 78.5 kg. 22.70 K, 100 mm. 78.5 kg. 22.70 K, 300 mm. 78.5 kg. 23.10 K.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 79 kg. 23.— K, 300 mm. 79 kg. 22.85 K, 150 mm. 78.5 kg. 22.90 K, 500 mm. 78 kg. 22.70 K, 1000 mm. 77 kg. 22.65 K, 250 mm. 75 kg. 21.75 K.

Rozs. 100 mm. 18.90 K, 100 mm. 18.90 K, 100 mm. 18.90 K, 450 mm. 18.80 K, 200 mm. 18.80 K, 200 mm. 18.80 K, 200 mm. 18.60 korona.

Zab. 100 mm. 20.— K, 100 mm. 19.90 K. Tengeri. 200 mm. 15.40 K. 200 mm. 15.80 kor. Az árak 100 kilogrammonként koronákban értendők.

(Déli zárlat.)

Table with 2 columns: Item and price. Items: Buza 1913. áprilisra, Rozs áprilisra, Zab áprilisra, Tengeri 1913. májusra.

Készáru-tőzsde 1913. április 4-én.

Large table with columns: Fajta, Hektoliteronkénti ár, 100 kilogramm készpénz ára, Budapest, Kor.-tól, Kor.-ig. Rows include Buza, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bácsági, Bácskai, Rozs, Árpa, Kőles, Zab, Tengeri, Repczekáposzta.

Laptulajdonos és főszerkesztő: ORDÓDY LÁSZLÓ.

Felölts szerkesztő: BUZZI F. GÉZA.

Társzerkesztő: FEHÉR ZOLTÁN.

Kimutatás

A hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonaraktárak gabona és élelményforgalmáról és készleteiről. 1913. márcz. 22-től 1913. márcz. 29-ig.

Table with columns: Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri. Sections: I. Készlet és forgalom, II. Az 1913. márcz. hó 29-én megállapított készletek részletezése. Sub-sections: A) Nyilvános áruraktárak, B) Szövetkezeti gabonaraktárak.

Advertisement for 1000 darab anyajuh és 600 toklyó. Text: Tenyészet felosztása folytán herceg Hohenlohe somogyzobi uradalmában eladó az esztergomi főkaptaian juhászatából származott merino-rambouillet keresztesesü mintegy. f. évi juniusi átvételre. Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál az Uradalmi Intézőség, Somogyzob.

Advertisement for Méhkasokat. Text: gyékényből szállítok, közönséges kupkas 1 kor., igen nagy, felső lyukkal 1.50 kor., átmeneti 2.40 kor. Két utóbbi Hanemann-rács-

Advertisement for Eladó kb. 20 waggon elsőrendű, takarmányozásra is alkalmas utolsó évi termésű zab- és árpaszalma. Felvilágosítást ad Uradalmi Számtartóság, Baranyaszentlőrinc.

Advertisement for 40 db 2-3 éves fehér, magyar TINÓBORJU valamint a tenyészgulya 10 db mustratehene eladó. Szunyogh Szabolcs esztári gazdasága.

Advertisement for HALDEK IGNÁCZ UTÓDA czégtulajdonos GREINER SOMA magnagykereskedő czégnél Budapest, V., Bálvány-utca 6. Mintázott ajánlattal kívánatra készsèggel szolgálók.

Advertisement for Vetőburgonya, „Industrie“ (sárgahusu), „Wolthmann“, „Krüger“, „Uptodate“, mindannyi kipróbált, bőtermő, kedvelt faj, továbbá nagyobb mennyiségű asztali burgonya eladó. Betleheimi gazdaság, posta, vasut, távirida Györszemere. Mezei- és ipari keskenyvágányu vasutak. Répavasutak. Istállóvasutak. Nyomjelzés! Tervezés! Építés! ROESSEMANN és KÜHNEMANN BUDAPEST, Váci-ut 113-115.

Valamennyien, a hogy itt vagyunk szükségeljük az önműködő önitatókat

CHVOJKA F. cégtől
PRELOUC 102. (Csehország).

Önműködő növény-permetező

vadrepce, vadmustár és más gyom kiirtására, valamint répa és burgonya permetezésére gyári áron alul szállít.

IG. HELLER
Bécs, 1/8. Schrotzbergstrasse Nr. 1.

A magy. kir. földművelésügyi miniszterium megvásárolta az állami szőlőtelep által kipróbált

KOCHILLIN
szőlőmoly- és gyümölcs-féregirtó-anyag

bizonyult a legjobbnak az eddig ismert összes anyagok között. A szőlő virágzása idején egy szeri használat után minden pete, hernyó, lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsféreg ellen a legolcsóbb és leghatékonyabb anyag. Ára kg.-ként 4 korona. Minden kilogramm 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyszögöl szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a fűrtöket bőgrékbe mártogatjuk vagy az anyaggal ecseteljük, ugy két kilogramm egy kat. hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan, gyümölcsre, emberre ártalmatlan. Megrendelhető az ár előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a **Tóth-féle Kochillin szőlőmoly- és gyümölcsféregirtó-anyaggal** közp. irodájában, **Budapest, VI., Eötvös-u. 14.** Részletes használati utasítás minden csomagban; számtalan elismerő levelet tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgálunk. Vizontelárusítókat keresünk.

ELADÓ.

Saját telepemem termelt nagymennyiségű szőlő-ajtvány riparia portalis és monticola alanyon, u. m. ezerjő, mézes, szlanka, fehér és piros kövidinka, többféle muskotály és sasza csemetefajok, továbbá sima és gyökeres vadvessző, ugy szintén sima és gyökeres hazai vessző nálam kapható. Venni szándékozók azokat nálam megtekinthetik. Ajtványaim az idén szépen sikerültek, szép hajtással és dus gyökerzettel bírnak.

FRANK BERNÁT TAPOLCZA,
FŐTÉR.)

Forduljanak azon városi tanácsok és előljáróságok, melyek kifogástalan minőségű

SÉTÁNYFÁKAT és DISZCSERJÉKET

jutányosan óhajtanak beszerezni és kérjenek árajánlatot és diszárjegyzéket.

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőajtványtelepek

40 burgonya egy bokorban!!!

100 font 10 font illtetésből, ezek között óriási gumókat 1 kg. súlyig nyerek vevőink, a beklütött tudósítások szerint, a mi **eldorádó burgonyánk**ból.

Mi gondosan válogatott illtetési anyagot szállítunk ezen óriási hozamu angol étkezési burgonyából

5 mázsa 46 K., 1 mázsa 10-50 K., 1/2 mázsa 6 K., 1/4 mázsa 3-50 K., postacsomag 2 K.

Uj legkoraibb sárga juniusi burgonya

a régi hathetes burgonyát háromszorosan felülmulja hozamában, már juniusban lisztes és izletes. 1 mázsa 14 K., 1/2 mázsa 8 K., negyedmáza 4 60 K., 9 és fél font 2-50 K.

„Deutschland“ „Thüringen“ és „Erfurt“

ez a három híres korai burgonya újdonság az 1912. évben az 1-ső díjat kapta Szász tartomány gazdasági kamarájától s a 10 legjobb burgonyatermesztő között az összehasonlító termelésnél a legnagyobb termést adták és szakemberek által a német piacok részére, mint a jövő burgonya fajtái ajánlottak. Eredeti illtetési válogató: „Deutschland“ 10 font 3-50 K., „Thüringen“ 10 font 4-00 K., „Erfurt“ 10 font 3-50 K.

A kaukázusi nemesített comfrey takarmánynövény

20 éven át évente 6 kaszálást ad oly egészséges, tápduc zöldtakarmánynövény, melyet minden állat, de különösen a sertés szívesen fogyaszt. A német gazdasági egyesület egy tudósítása szerint 2400 mázsa zöldtakarmányt ad hektáronként 30 □-l területen 300 növény egy sertés részére utíig elég takarmányt szolgáltat. Ily comfrey duványokat termelési utasítással, szállítunk 300 darabot 4-60 K., 3000 db.-ot 28 K. árban. **Képes fűár egyzetünket bővebb leírásokkal és számos elismeréssel ingyen küldjük.**

WOELFERT & Co. SAATGUTEXPORT,
ERFURT 67. (Deutschland).

Csorvási tengeri vetőmag eladás

az 1911. évi termésből feltétlenül megbízható csiraképesseggel.

E tengeriféleség az alföldi viszonyok között az 1912. évben is szeptember végén törhető volt és Magyaróváron is beért október 6-ra, a mint ezt Gyárfás József a „Közlelek“ f. évi 3-ik számában közli.

Előjegyzéseket előzetesen elfogad és mintát küld **Gróf WENCKHEIM HENRIK** kiskoru örökösai uradalma, **CSORVÁS, Békés megye.** Pósta, telefon és vasutállomás.

I. ószerszám, butor és kasszák

kézikazetták uj és használt, továbbá 100 pár diszloszerszám, mell- és kumet, ezüst- és aranydíszítéssel, mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pokróczok, lótakarók, régi és uj esőköpönyegok, halinaoizsmák, zöld munkaszubbbonyok, mindenféle uniformisok, livrék, férfi-, női- és gyermeknyergok, fegyverek, régi és uj kardok, revolverok, másolópresek, gyeploszarak, bandage-ok és mindenféle hasonló szereszközök olcsóbban, mint bírhol kaphatók. Egersz berendezések, szállodák és kávéházak részére. Teljes lakásbrendezések a legolcsóbbtól a legfinomabbá kivitelig.

WIEN, IX. TRÖDLERHALLE 105.

Szállítok utánvétel mellett. — A meg nem felelők kicsérletnek. A cs. kir. államtisztviselők szállítója. Kérem ügyelni a 105. számra.

Kizárólag tatai telepemem gyökereztetett vesszőket hozok forgalomba, tehát sajátomat és nem vásároltakat!!!
Kivonat MICHL ISTVÁN tatatóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:
Készlet gyökeres 500.000. Telefon: 47. sz. interurbán. **Árjegyzék kívánatra bárkinek küldetik bérmentve!** **Sima-készlet 2 1/2 millió.**

A szőlőfaj neve	2 éves gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre
	korona		korona	
BORFAJ:				
Burgundi ... fehér	6.-	50.-	1.60	12.-
Erdői (fehér Bakar) ...	6.-	50.-	1.20	9.-
Erdélyi Leányka
Ezerjő 1 éves ...	4.-	38.-	1.-	8.-
Fehér Bogdányi dinka	1.40	12.-
Furmint ...	6.-	...	1.40	10.-
Izsáki sárféher	1.80	14.-
Járdovány	1.40	12.-
Mézes fehér ...	6.-	50.-	1.20	10.-
Mirkovácsi	1.60	12.-
Mustos	1.20	8.-
Olasz rizling ...	6.-	50.-	1.-	6.-
Pozsonyi fehér 1 éves ...	5.-	40.-	1.60	12.-
Rajnai Rizling ...	6.-	50.-	1.40	10.-
Rakk	1.40	10.-
Sauwignon	1.40	10.-
Szerémi zöld ...	5.-	45.-	1.40	9.-
Szlankamenka	1.40	10.-
Zöld Sylváni ...	6.-	50.-	1.50	12.-
Bogdányi dinka ... piros	1.60	12.-
Kovidinka ...	6.-	50.-	1.-	9.-
Szlankamenka	1.60	10.-
Tramini	1.60	12.-
Veltelini ...	5.-	45.-	1.20	7.-
Alicante bouchet ... fekete	1.20	8.-
Aramon	1.20	8.-
Carbenet	1.20	6.-
Kadarka nemes	1.20	6.-

A szőlőfaj neve	2 éves gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre
	korona		korona	
Merlott ... fekete	1.20	6.-
Nagyburgundi	1.20	8.-
Oportó	1.20	8.-
Oihelló	1.20	7.-
Vegyes borfaj ...	5.-	40.-	1.-	4.-
CSEMEGEFAJ:				
Chass. blanc, croquant fehér	7.-	60.-	1.20	10.-
Fontainebleau ...	8.-	70.-	2.-	12.-
Gama Drome ...	8.-	70.-	2.-	16.-
musc. de Nantes ...	8.-	70.-	2.-	16.-
Napoleon ...	8.-	70.-	2.-	16.-
Vibert ...	8.-	70.-	2.-	12.-
Fontain. rose ... piros	8.-	70.-	2.20	18.-
rouge ...	7.-	60.-	2.-	16.-
Imperial rouge ...	8.-	70.-	2.-	16.-
Negropont ...	8.-	70.-	2.-	16.-
Ronsard ...	8.-	70.-	2.-	16.-
Tokaj angevine ...	8.-	70.-	2.20	18.-
rouge croquant ...	7.-	60.-	1.20	10.-
Muscat Alexander ... fehér	7.-	60.-	1.40	10.-
cand a ...	10.-	...	4.-	30.-
croquant ...	8.-	70.-	2.-	15.-
dr. Rob. Hogg ...	10.-	...	3.-	25.-
Lunel ...	7.-	60.-	1.60	12.-
Ottonel ...	7.-	60.-	2.-	14.-
Pansée ...	10.-	...	3.50	30.-
Musc. di Corail ... piros	8.-	70.-	3.-	24.-
frontignon rouge ...	8.-	70.-	2.-	16.-

A szőlőfaj neve	2 éves gyökeres		Sima	
	száza	ezre	száza	ezre
	korona		korona	
Musc. Hamburg ... fekete	10.-	80.-	3.50	30.-
Madersfield court ...	10.-	80.-	3.-	25.-
Calabrial ... fehér	10.-	80.-	2.50	20.-
Csabagyöngye ...	25.-	200.-	6.-	45.-
Damaskusi ...	8.-	70.-	2.50	20.-
Ezredéves emlék ...	10.-	80.-	2.50	20.-
Ferdinand Lesseps ...	10.-	...	3.50	30.-
Genuai óriás ...	10.-	...	2.50	20.-
Kecskececs ...	7.-	60.-	2.-	16.-
Kossuth Lajos	3.-	20.-
Madelaine angevine ...	7.-	60.-	1.50	9.-
royal	2.-	15.-
Malaga ...	10.-	80.-	3.-	25.-
Melinet (homok királya) ...	8.-	70.-	3.-	25.-
Passatutti ...	7.-	60.-	1.60	10.-
Precoce de Malingre	1.60	12.-
Szemendriai ...	10.-	...	2.-	16.-
Kecskececs ...	6.-	60.-	2.50	20.-
Malaga rosea ...	8.-	70.-	3.-	24.-
Malakoff Usum	3.50	30.-
Rosa minna di Vacca ...	8.-	70.-	2.50	20.-
Dodrelábi ... fekete	2.-	16.-
Izabella	1.60	12.-
Malaga kék	3.-	25.-
Ökörsem	2.-	16.-
Vegy. csemege exquisit fajok ...	8.-	70.-	3.-	20.-
„ kiváló jó ...	6.-	50.-	2.-	12.-
„ chasselas tajok ...	6.-	50.-	1.40	9.-
Rip, Portális I. oszt. ...	5.-	40.-	2.50	20.-

MEGJEGYZÉS. Mindazon küldeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelezem magam legott saját költségenem visszahozatni s a megrendelő által kifizetett összeget megtéríteni. Fenti árak csomagolás nélkül értendők, melyért csupán saját kiadásaimat számítom fel. A vesszők fajtiszták, szokványminőségűek, peronoszpóra, oidiom és jégveresmentesek, őszi szedésűek. Megrendeléshez 1/2. előleget kérek. — Telepem: Bécsben, Budapestben, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „koronás arany érdemkeresztet“ nyert. — Több ezer elismerőlevél tanuskodik, — többek közt Ófelsége, állami, főhercegi és temérdek uradalmi telepekről is — a pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

Aluminium Társaság

(OESTERR. ALUMINIUM GESELLSCHAFT)

Központ: **WIEN**, LeraKat: **Wollzeile 18.**
Kärntnerstr. 28.

Nagy képes árjegyzék ingyen.

I. szám: **Tiszta aluminium főzőedényekről.**

II. szám: **Háztartási-, konyha- és asztali-edényekről.**

III. szám: **Utazási- és turista-cikkekről.**

IV. szám: **Tejszállító kannák és tejgazdasági eszközök.**

Előnyeladás.

1.500.000 I. o. Ripária Portális	4 10 K	100.000 II. o. Chassl. Herl. 41B	4 12 K
850.000 II. „	8	100.000 II. „ Rip. Berl. Teleki	10
200.000 I. „ Solons	11	100.000 II. „ Murveder Rip.	10
50.000 II. „	4	800.000 I. „ Gyök. Rip. Port.	30
800.000 I. „ Monticola	12	120.000 II. „	15
150.000 II. „	6	150.000 I. „ Gyökeres borfaj	160
100.000 II. „ Rip. Rup. 1014	8	75.000 I. „ csemegefaj	180

„MILLTELEP“ NAGYŐSZ.

Egyébként árjegyzékem feltételeivel. — Hitelképeseknek részletfizetésre is. Ugyanitt Muharmag. 22 K Up Do Date burgonya 6 K Bükksüymag 22 6 drb 3/4 éves vészelt Yorkshirkan Berkshirkan kg. 1.50 Luczernamag 180 2 2 3/4

Választott yorkshirei malacok kilogrammonként 2.— korona.

Egy használt 10-es benzinkomóbil, 8-as cséplőszekrény és egy új Saxonia-daráló teljes felszereléssel 5000 korona.

Kwizda Ferencz János

az osztrák-magyar csász. és kir., a román királyi és bolgár királyi udvaroknak állatgyógyászati cikkekben való szállítója, kertületi gyógyszerész Korneuburg-ban, Wien mellett.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

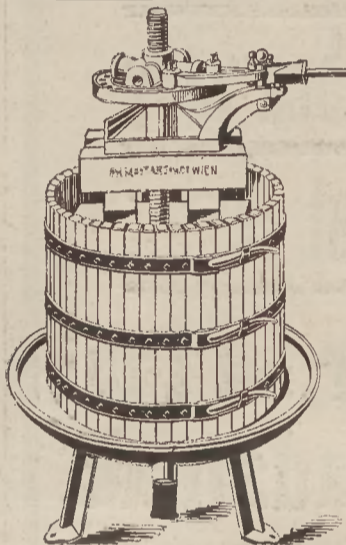
mosóvíz lovak számára.

Egy äveg ára K 2.80.

Az udvari istállóban és versenyistállóban 50 év óta használatos, mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, ingyuladásoknál stb. Trainingben nélkülözhetetlen.

Főrahár: Török József gyógyszerésznél Budapesten, VI., Király-utca 12. sz. VI., Andrásy-ut 26. sz.

Sikerteljes küzdelem

érhető el peronoszpóra, gyümölcsfa, burgonya és növényi kártevők ellen

MAYFARTH-féle önműködő fecskenövel „SYPHONIA“

továbbá különleges gyártása a szőlő és gyümölcsajtóknak

„Herkules“ hidraulikus sajtók, szőlő- és gyümölcsmalmok, teljes szüretelő berendezések stb.

Továbbá az összes mezőgazdasági gépek és eszközök legjobb kivitelben

PH. MAYFARTH & CO.

Fabrik landwirtschaftlichen Maschinen.

Wien, II., Taborstrasse No. 71.

Frankfurt a. M.

Berlin.

Páris.

Képes gazdag árjegyzék Nr. 033. ingyen és bérmentve.

Képviselek kerestetnek.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez,

Rézkenporral poroz és

Bagollal öli a szőlőmolyt:

I - SZOR kevesebb a gond,
II - SZOR kevesebb a munka,
III - SZOR kevesebb a munkabér!

mert a **FORHIN** talan köszönő- és elismerő-levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb megalégedéssel használják. A -nak nincs üledéke, vízbe dova azonnal oldódik és biztosan pusztítja a peronoszporát; egy kész anyag, főalkatrésze rézgálicz, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele, használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek

használjanak saját érdekükben Californiai lét, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására, Laurinát a rovarok ellen nyári védekezésre. Lauril Karbolineumot a rovarok elleni téli védekezésre. Lauril oltóviaszt az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zsenge virágok permetezésére, Nicotin Quassia kivonatot falkolák permetezésére, Topomort mezei egerek pusztítására. Pampilt rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről hímerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési a y a g g y á r Budapest, VI., Váci-ut 93. p.,

valamint az összes vidéki képviselői.

29722. szám.
X-2. 1913.

HIRDETMEÉNY.

A mezőhegyesi m. kir. ménésbirtokon öt falkában elhelyezett 1106 darab miskarolt süldő kocza és ártány hizott sertés, továbbá

1000 hektoliter contingens finomított szesz

1913. évi április hó 16-án délelőtt 11 órakor Mezőhegyesen,

a ménésbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok után nyilvános versenytárgyaláson eladásra bocsátatik.

A sajátkezűleg aláírott, egy koronás bélyeggel felszerelt s a részletes eladási feltételekben meghatározott, bánatpénzzel ellátott ajánlatok a fennebb említett határidőig a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok igazgatóságánál nyújtandók be.

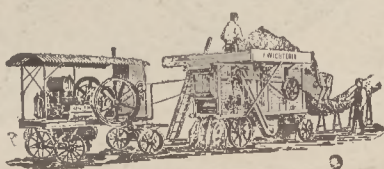
A részletes eladási feltételek a földmívelésügyi miniszterium X. főosztályában, valamint a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatóságánál betekintethetők vagy kívánatra Mezőhegyesről megküldetnek.

Az eladásra kijelölt hizott sertések a mezőhegyesi ménésbirtokon megsemlélhetők.

Budapest, 1913. márczius 15.

M. KIR. FÖLDMIVÉLÉSÜGYI MINISZTER.

FORRAI D. legrégibb motorkereskedő
BUDAPEST,
V., Szemere-u. 2. sz.

Szállit elsöranqu **Motorokat** minden tüzelő minőségben ::: anyagra. Kényelmes fizetési feltételek

Új és egyszer használt zsákok, ponyvák, kölcsön és eladás. Lópokróczok, manilla aratógép kévekötözők

kartellen kívül.

Távirat:
NAGELA.

NAGEL ADOLF Budapest, Arany János-utca 10.

Telefon:
35-92.

Földhaszonbérleti hirdetés.

Gróf Draskovich Pál németujvári hitbizományi uradalmában

négy major 1731 kat. hold

nagyságban, egészben vagy

:: majorok szerint is ::

**folyó évi október hó 1-től
12 évre bérbe adatnak.**

A feltételek megtekinthetők az urad. tisztartói hivatalban s ugyancsak ott adandók be a **10.000 korona bánatpénzzel** ellátott ajánlatok is.

Gróf Draskovich Pál

urad. tisztartósága,
Németujvár (Vas megye).

PROPPER SAMU

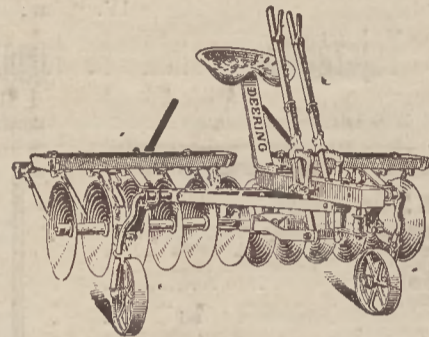
mezőgazdasági gépüzletében

Budapest, V. ker., Váci-körút 52. sz.

Nagy választékban előnyös áron kaphatók: lényeges javításokkal ellátott

**DEERING-féle
eredeti amerikai**

**tárcsás-
boronák,**

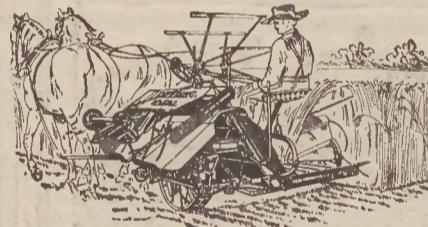
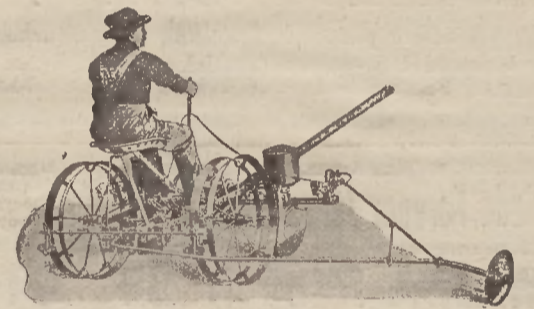

fűkaszalógépek, aratógépek és gyűjtőgépek, ugyancsak amerikai **WEEDER** gyomirtógépek, eredeti „**WESTFALIA**” műtrágyaszórógépek,

Valódi „**SACK**”-féle ekék, vetőgépek, boronák,

„**DEERING**”-féle kukoricaültető gép,

valamint kitérő szőlőmivelési eszközök.

és eredeti amerikai kapáló eszközök, „**APOLLÓ**” meszelő és permetezőgépek, szalmakötélfonógépek, amerikai darálógépek és mindenféle

egyéb legelsőrendű gazdasági gépek és eszközök.

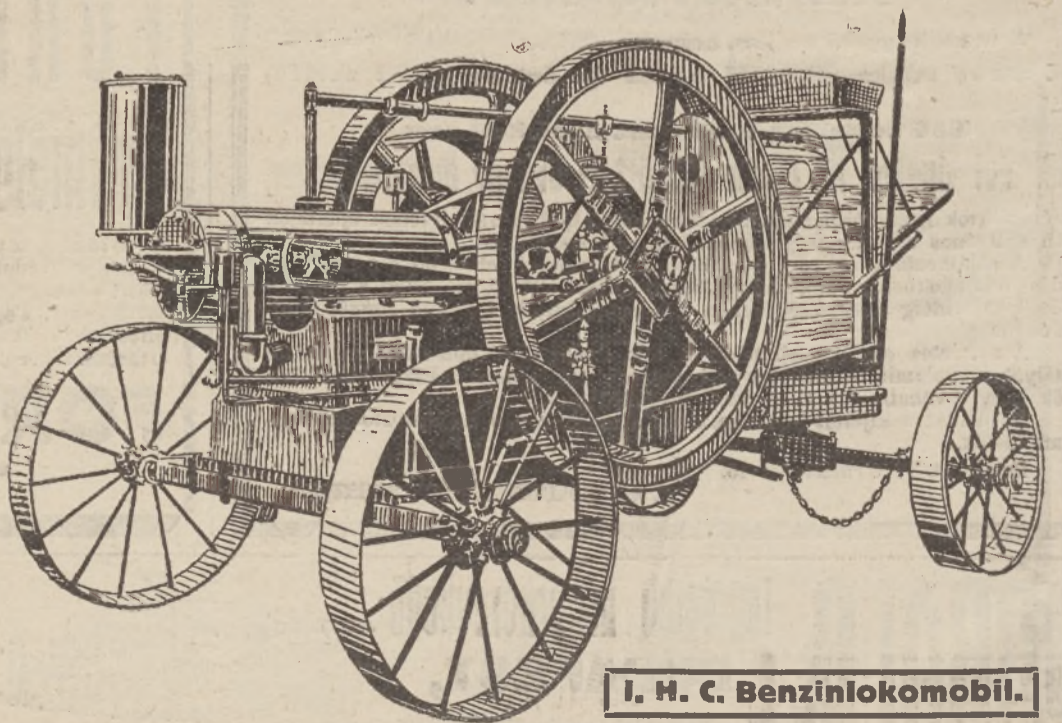
I. H. C. BENZINMOTOROK

1-25 eff-lóerővel **stabil** felállításra lokomobilok és **magánjáró benzinlokomobilok**, mint **takarmanykészítő, vízszivattyúzó és cséplőmotorok** rohamosan terjednek, mert **üzemük a legegyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb.** Gazdasági célokra csakis az eredeti I. H. C. benzinmotor felel meg, mert kezelését az egyszerű béres is elsajátítja.

INTERNATIONAL HARVESTER Co. OF AMERICA

Budapest, V. kerület, Váci-ut 98. szám.

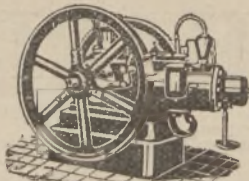
Képes árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldünk.

I. H. C. Benzinlokomobil.

„CLIMAX“
 nyersolajmotor
 Pénzt takarít meg!!

Legolcsóbb, legbizto-
 sabb tüzező. — Ver-
 senyképes árak. —
 Elsőrangú minőség. —
 Több 100 referenzia.

KÉRJEN AJÁNLATOT.

BACHRICH és TÁRSA
 Betéti társaság
 Budapest, V/v., Váci-körút 59.
 Telefonszám: 71-01. Sürgőnycim: IMAX“

Különlegesség:

FARKAS-féle
 fűzőt rendszerű
 idomvasablak

a legerősebb és legolcsóbb.
 Figyelem a merev összeállításra!
 Figyelem az üvegszorító csapokra!

FARKAS és TÁRSA
 vasszerkezeti- és idomvasablak gyár
 BUDAPEST, VI., LEHEL-UTCZA 8. SZ.

Kiválóan berendezve gazdasági építkezésekhez szükséges vas-
 munkák és istállóberendezések gyártására. — Elsőrendű refe-
 rencziák. Számos kitüntetés és elismerő oklevél.

◆◆◆◆ KÉRJEN AJÁNLATOT! ◆◆◆◆

Összes készítményeink beszerezhetők a
 MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE által is.

FARKAS-féle
 sodronyüveges
 istállóablak

Előnye: üvegtörés nincsen, könnyen
 kezelhető, olcsó. ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Katonai és közalapítványi építkezéseknél magy. királyi
 Miniszteriumok által előírva.

VALÓ-

di francia különleges-
 ségek (gummi és hal-
 hólyag, ugyszintén ösz-
 szes női óvszerek) F.
 Berguerand fiás leghir-
 nevesebb párisi gyá-
 rostól legelőnyösebben
 beszerezhetők

Polgár Sándornál
 BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50.
 Részletes képes árjegy-
 zék ingyen.

Ezen hirdetés beki-
 üldése esetén 15% en-
 gemény. Kivágatott a
 „Gazdasági Lapok“ból

Gazdasági eszközök
 eladása.

Bachmayer-féle bagyattékól, gaz-
 dasági eszközök raktára, míg a
 készlet tart. eladandó: 80 új
 amerikai egyvasú eke aczélcso-
 roslyával, 60 kg. súly, 20 kor.
 darabonként, 30 kovacsolt vas-
 fogú borona pr. db 20 korona,
 amerikai kukoricamorzsoló (Ra-
 pid) 6 korona darabja. Minta
 darabok hasonló árban. Viszont-
 eladóknak és nagyban átvétők-
 nek engedmény. Felvilágosítás
 és megtekintés:

JOSEF SÜSZ
 XX., Wien, Brigittenau, Heis-
 tergasse 12.

„OVO“

tápsó készítmény szárnyasok
 részére. A legjobb kiegészítő ta-
 karmány tyukoknak. Emeli a
 tojás mennyiségét, 185 és több
 tojás egy tyuktól évenként. Próbá-
 doboz 1.50 korona, 10 doboz vé-
 telnél díjmentes szállítás. Szté-
 küldés utánvétel mellett. Egy
 kísérlet elég a meggyőződéshez.
 Póráktár Magyarországon részere:

WULF ROBERT
 RÓZSAHEGY.

KLISÉKEK
 MINDENMŰ NYOMTATVA NYOKHOZ
 SZÉP ÉS TISZTA KIVITELBEN
 PONTOSAN ÉS OLCSÓN
 KÉSZIT
KOBLINGER GYULA
 PHOTOCINKOGRAFIAI MŰINTÉZETE
 BUDAPEST
 VII. CSENGERI UT. 22.
 VIDÉKI MEGRENDELÉSEK IS PONTOSAN
 ESZKÖZÖLTETNEK.

Haszonbérleti hirdetmény.

A Felsőes uralkodó család alapítványa rácz-
 kevei uradalmához tartozó s a Csepel szigeten, a
 Budapest-ráczkevei helyi érdekű vasut mentén, Tököl
 vasúti állomás mellett fekvő Ferdinándmajori gazdaság

1914 október hó 1-től 12 évre
 haszonbérbe adatik.

Nevezett gazdaság kiterjedése 597 kat. hold 1111
 öl mind szántóföld, kellő gazdasági épületekkel fel-
 szerelve. A birtok bármikor megtekinthető.

Haszonbérleti ajánlatok a beigérendő évi bér-
 összeg 10%-ával 1913. évi június hó 30-ig
 alólirott uradalmi főtitárséghez nyújtandók be, a hol
 a bérletre vonatkozó feltételek is megtekinthetők.

A Felsőes uralkodó család
 alapítványa ráczkevei uradalmának
 cs. és kir. főtitársége.
 Grassl s. k. kir. tanácsos.

Kiváló jó minőségű, elsőrendű
szénát

bármely állomásra és bár-
 mely mennyiségben vagon-
 rakományokat szállítok.

Száraz, egészséges, sás és békarokkamentességért
 szavatolok. Szállítok: steier, szlavóniai és

magyar szénát

saját bevásárlási telepeimről, löherét és zabos-
 bükkönyt uradalmaktól

NYITRAI ANDOR

széna és szalma nagykereskedő
 PÉCSETT, Indóház-utca 28. szám.

Gyártok azonkívül:

Legnagyobb megtakarítás
 időben,
 pénzben
 és anyagban!

A „King“ kiváló gyors-
 meszelő és fertőtlenítő-
 gép sokoldalú használható-
 sága miatt egy mező-
 gazdaságban sem
 nélkülözhető. A sziv-
 vattyuk teljesen tömör
 sárgarézből készülnek, javi-
 tások majdnem teljesen
 kizártak. „King“ tömlőve-
 zetékkel többet teljesít,
 mint 20 ember ecset-
 tel és mindenféle állvá-
 nyozást és elönmunkálatot
 feleslegessé tesz. Ezen gép
 egy nap alatt kifertőtleníti

PITTORE és TRIUMPH
 nevű gyorsmeszelőt is.

Meszelőm szivattyúi azonnal kicserélhető
 golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát
 nincsen eldugulás, nincsen piszkálás. Me-
 szelőm ára (teljes felszereléssel és gyümölcsfák per-
 metezésére alkalmas két- vagy háromágú (szóróval)
 60 koronától 320 koronáig.

IG. HELLER BÉCS, II., Prater
 Schrotzbergstrasse 1.

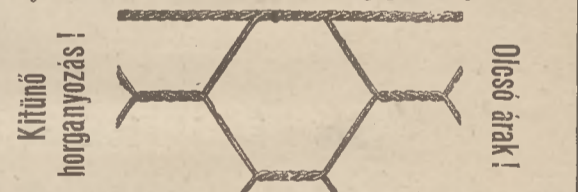
Kérjenek leírást. Képviselek kerestetnek

HUTTER és SCHRANTZ R. T.

szitaáru- és nemez-posztó-
 gyárak magyarországi telepe

BUDAPEST X, GYÖMRŐI-UT 80/19.

ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorga-
 nyozással ellátott többször csavart gep-sodronyfonatait

mint tartósság tekintetében páratlan gyártmányt!
 (N. m. tévesztendő össze más fajta fonatokkal, melyek mind
 közönséges horganyzott drótból készülnek.) Tűskés huzalok,
 s ma huzalok, kettőshégyű szegsek stb. igen jutányos árban. Ár-
 jegyzék és minták bérmentve és díjtalanul. Továbbá gyártatnak:

kerítésrácsok, kapuk és ajtók
 a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig, előnyáruk mel-
 lett. Költségvetések és tervezetek díjtalanul.

VESZÜNK:
 yorkshirei, berkshirei
 és egyéb hus- és zsirsüldőket és
sertéseket

sovány, javított és hizott állapotban.
 Ajánlatokat az állatok darabszáma, fajjellege, kor, ivartalanítása, vé-
 szelteségi százaléka, áronkénti súlya és kilogr. áronkénti ára megje-
 lölésével kérünk. Az árak 4% levonás 12 órai kopálással értendők.

Erdélyi Testvérek
 BUDAPEST, V. KER., POZSONYI-UT 4/D. sz. a. címre

GARRETT RICHARD AND SONS LEISTON

(Angolország).
Alapítva 1778-ban.

Telitett és tulhevített gőzlokomobilok és félstabilgépek mint a jelenkor legmegbízhatóbb és leggazdaságosabb üzemgépei mezőgazdasági és ipari célokra.

Complette cséplőgarnitúrák. Gőzteherautomobilok, gőzutomozdonyok: ipartelepek és vállalkozók elengedhetetlen szállító eszközei

Uti gőzhengerlők

csekély átalakítással traktorként hajtóerőnek is alkalmazhatók.

Mac Laren egy- és kétrendszerű gőzekék.

Vezérképviselő: **Fleischl Samu** cég, BUDAPEST, V. kerület Nádor-utca 28. szám. I. em.

Szívesen szolgálunk felvilágosítással és árajánlással. Díjtalan mérnöki kiküldetés.

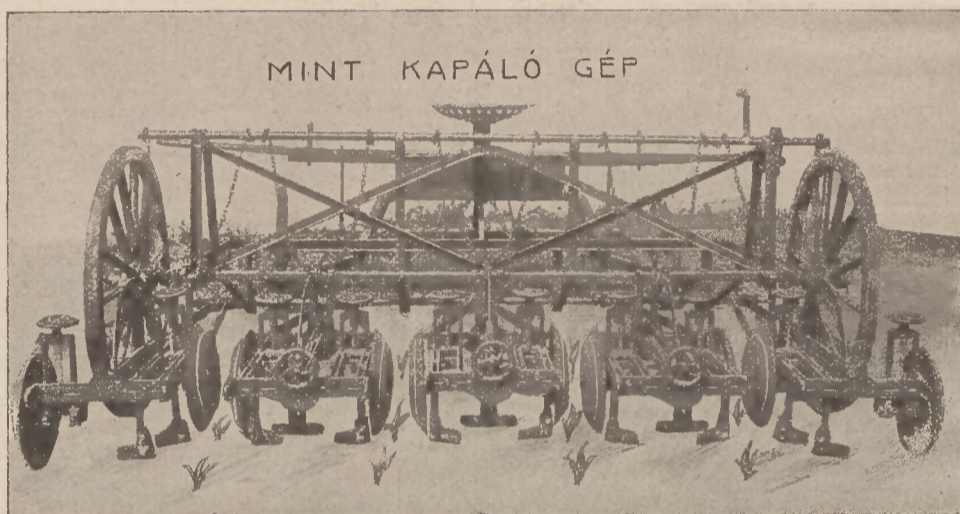
Szabad. Egyetemes „QUADRAT” tengeriművelő.

A 2, 3, esetleg 4-soros gép 65, 75, 85 cm. fészektávolságra □-esen fészekbe váj és betakar.

Egészen új, tökéletes növényvédelmet eredményező rendszer szerint kapál és végül extirpál is.

Egyedüli e célra szolgáló eszköz, melynek kezelése egyszerű.

Általa minden irányban pontos □-es fészekrend létesíthető és aránylag csekély vonóerőt igényel.

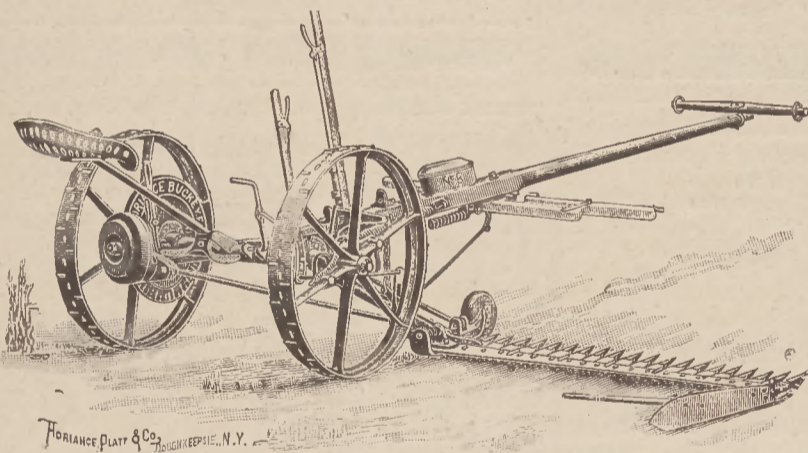
Szilárd szerkezet mellett minden irányban állítható.

Munkája minden tekintetben biztosan szabályozható.

Megrendelhető

DEBRECZENI LAJOS
és **TÁRSA** cégnél
NAGYVÁRADON.

Kívánatra prospektus
:: hármentve. ::

Az „Adriance” fűkaszalógép

a magyar gazdáktól hozzánk beérkezett vélemények szerint a legkitűnőbb.

Az ADRIANCE és DEERE-gyárak magyarországi vezérképviselője:

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST, V.,
Alkotmány-u. 29.

A DEERE-féle tengeriültető

csoroszlyás és tárcsás kivitelben készül, a legegyszerűbben ültet és a legtökéletesebb szerkezetű.

